

అద్భుత నివారిణి.

126

ప్రాఫెసర్ జేమ్సు గారి ఎలక్ట్రో టానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీనులకును, నీరసములకును మందు. నిద్ర లేకుండుట, జ్వరము, తక్కువ గుణము, మొదలు దిమ్మగా నుండుట...

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తువ, బలహీనము, ఆయాసము, తుక్కునవ్వముగొట్టును, విద్యాధులకు, ఉపాధ్యాయులకు గునుస్తాకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక కేలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షించుము.

25 గ్రాముల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనము! పరిమిత ప్రదర్శనముల రాజు నవీనము!!

ఆటో డిల్ బహర్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అత్యుత్సాహాసమును కలదు. ఆలోకహీన సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుండే యెంత ముఖమయిన వాననను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాననలు యే నేనియండినా యీ ఆటో డిల్ బహర్ యొక్క వానన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈ కిక్కురిక బుడ్డికి ప్రాసెస్ పంపుడు.

జులై 1/2 గ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0.8-0 } వి.పి. చార్జి
,, 1 గ్రాము బుడ్డి 1.5 ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవున్సు బుడ్డి 1.5 ,, 2.0-0 } ప్రత్యేకము

ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్స్ లిండు కెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, బుమ్మనపేట వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా ఫుల్చంద్ మూర్తి
వై.నానాబాయి రోడ్, మదరాసు.

పాఠ్యపు పేంకటాచల పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మొ. రా. డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎస్. జి. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్వల్యంట్ కమిస్సరీ ఎగ్జిక్యూటివ్. సం. 2. బొంబై, వీధి వ్రాసినది. తమ "జ్ఞానామయవార కస్తూరి మూత్రాలను, ఉపయోగించుటవలన, శ్వాసచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము, అల్టిమము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోపి, కడుపునోపి, అన్నాకజ్వరము, పిత్తసంబంధరోగము, బిడ్డల యెముకవాలముల న్నియు, గుణమయ్యెను. తమనద్దకు ప్రతిదినము వచ్చురోగులకు, నీకస్తూరి మూత్రాలతో, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిష్యావరణ చేయవచ్చును.

మొ. రా. సి.ఎన్.ఆర్.అయ్యర్, సీనియర్ సర్జన్, స్వామివారి కమిషనర్, మైసూరు గవర్నమెంట్; వీధి వ్రాసినది. "జ్ఞానామయవార కస్తూరి మూత్రాలను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే ఆశోకాద్విష్టమగు, గుణములను ఈమూత్రాల గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందకరమైనదని నగుచున్నాను.

రెడ్యుసైన్ యాన్యాపారి నురుగులు, ప్రతి సీసామందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

వైద్యులలోని వాగ్దేవతలను లగునట్టియు నుపయోగించుటకు కస్తూరి ఒక మూలకమునండియి యామధములకు కీలము చేయుచుండును."

ఆరుకూపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 250 గ్రాములను సీసా 4 అణాలు, మూత్రమే.

6 సీసాల సోకసారి తెప్పించికొని టహాల బుక్కుతోచేరి రూ. 1-8-0
12. సీసానాగసారి కొనిన 2-12-0
25. సీసా బాకనాగ కొనిన 5-0-0
సమస్తసోకములకు మాదర్ల ఆయుర్వేద వీధి సిద్ధాంతములు కొరకును.

మదరాసు:- శ్రీ సీతా రామన్ వైద్యశాల, మైసూరు.

స్వరాజ్యదిన మహోత్సవము.

మా చందాగారు స్వరాజ్యసమితి చేరుట.

కలకత్తాపౌరుల ఉత్సాహము.

(మా స్వకేయ పితృభూమి యొద్దనుండి.)

కలకత్తా, జూలై 17:-

స్వరాజ్యసోత్సవము జయప్రథముగా జరిగినది. నిన్న సాయంత్రము కాళేశ్వరపురిలో సమావేశమయిన మహాసభకు సామ్రాజ్య కాసనసభ సభ్యులయిన మా కామినీ కుమారచందాగారు పాల్గొనిరి. కమరూమ్ 1500 పౌరులు సభ నలంకరించిరి. ఆకాశము మేఘావృతమై చిటపట మని చినుకులు పడుచున్న సభ్యులలో నొక్కరును సభను విడువ లేదనుటయే యపుటి మహాత్మాహమునకు బ్రబలనిదర్శనము. ప్రప్రథమును స్వరాజ్యసమితి వంగీయ కాళాధ్యక్షులగు న్యోమకేశ, ప్రకృవర్తి గారు మానసియులైన చందా గారి దేశభిమానమును వర్ణించి సభాధ్యక్షత వహించుకొనిరి. మా అబ్దుల్ రహమాన్ గారు చనువడించిరి. అధ్యక్షులైన కామినీ కుమారచందాగారు ఇటీవలనే స్వరాజ్యసమితి సభ్యులుగా జేరగనుటకు సంతసిల్లుచున్నాను. ఈ సందర్భమున మీ న్యోమకేశ చక్రవర్తి గారివేర నొక లేఖ వ్రాసిరి. దేశభిమాన పూరితమై నిష్పయధోరజిలో వ్రాయబడిన నీ లేఖలోని కొన్ని వాక్యముల నుదాహరించెదను:-

మా చందాగారి లేఖ.

"పండ్లమృగముల నియోజితసభ్యుల విజ్ఞాపనమును సంతకముచేసిన వారిలో నే నొకఁడను. దానిని తియ్యరుచేయుట యందు నేను యధాశక్తిని దోడ్పడితిని. లక్నోలో జరిగిన దేశీయమహాసభకు నేను నేగి స్వరాజ్యసమితి సభ్యులను సంగీకరించి యుంటిని..... కాబట్టి, తీరికయు సామర్థ్యము నున్న యెడల నేను చేసి యుండవలసిన కార్యమునే బీసెంటమ్మ చేసినదని మృదయ పూర్వకముగా నమ్ముచున్నాను. ఆమె నా ప్రతినిధిగా విని చేయుచుండినది. కావున నామెకు ప్రాప్తించిన యవకాశము నే నైతికముగా బాధ్యుడనైనతలంచుచున్నాను.

నేనును, నియోజితసభ్యుల విజ్ఞాపనమును సంతకముచేసిన దేశీయ సోదరులను, కాంగ్రెసువీరు తీర్మానముల నామెదిం చిన వారందఱును, నే డామెస్థానములో నుండవలసినది; మన యందలికి బదులుగా నామె యొక్క తెయు నిర్బంధావాద మనుభవించుచున్నది. ఆమె యుద్వేగులతో బాహుముగా బాల్సాని, యే యాదర్శమునై యామె నిర్బంధావాద మనుభవించుచున్నదో దానిని మన రాజ్యాంగదేశమున నిర్వహించుటయే మనము చేయవలసిన పని.

కావున నన్ను వంగీయ స్వరాజ్య సమితి సభ్యునిగా చేర్చుకొనఁ గోరెదను. స్వరాజ్యోద్వేగులమును సక్రమపద్ధతుల మీఁద నిర్వహించుటకుఁ గృతనిశ్చయుల మని మీరు ప్రకటించుచున్న నేపత్రిమన వైన సంతోష పూర్వకముగా సంతకము చేసెదను. ఈవిషయమున మన ప్రయత్నముల మూలమున నెట్టి యాపదలు వచ్చినను 'మెనషియన్' మానసియులైన చందాగారి లేఖలోని గంభీరభావములు జ్ఞానునియములని నేనుగాఁ చెప్పకకన్గితము.

మా చందాగారి యధ్యక్షోపన్యాసము.

నిన్నటి సభలో చందాగారు చేసేయుండిన యధ్యక్షోపన్యాసము కూడ అతిగంభీరముగా నుండినది. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి చర్య యొక్క సక్రమత్వమును తీరత్యంత దక్షతతో వివరించిరి. బీసెంటమ్మగారి నిర్బంధావాద ముక్రమ మనియు, అన్యాయమనియు, కాపరవిరుద్ధ మనియు వీరత్యంత విశిష్టయుద్ధలతో ఇండియావర్షణ కాసనము ననుసరించి నిరూపించిరి. వీరి యపన్యాససారాంశము నేటి యుత్పత్త బహు పత్రికలో ముద్రింపబడినది. వీరి కడపటివాక్యము మాత్రము వాహరించెదను.

"బీసెంటమ్మగారు మీ యుద్వేగులను నిన్నటి నాపినదెదము' అని వెంటకు ప్రభువు నడిపెను. ప్రభువుగారు బాగుపడిరి. ఆమెను కడలకుండ జేయగలచే కాని యామె యుద్వేగులను నాపుట వీరి శక్త్యముకాదు. హిందూదేశ మా యుద్వేగులను నిర్వహించి తీరును, ఇట్లు కృతనిశ్చయులైన చందాగారి లేఖలోని గంభీరభావమున మన సభలోనుండి సభాకార్య నిర్వహణమున మనల నాధ్యక్షించు చున్నదని చెప్పికోరఁ గలము.

తక్కిన యువన్యాసములు

పిమ్మట మానసియులైన అబ్దుల్ రహమాన్ గారి కా చక్కనియుపన్యాసము గావించిరి. స్వరాజ్యసమితి స్థాపన మును గురించి యాలోచన మొట్టమొదట 1915 సం॥ న భూషేంద్ర నాథ బాసుగారి యింటిలో జరిగెననియు, నాడు దేశ స్త్రీగారు కూడ వచ్చియుండిరనియు, వారిద్దఱును 'ఆలోచనా పరులు' 'భాగ్యజ్ఞానము' కలవారగుటచే నీయుద్వేగులములో జేరలేదనియు, దాము వెట్టివారగుటచే జేరితిమనియు హాస్యపూర్వకముగా నుడిచి, స్వరాజ్యసమితిలో జేరవలెనని యుద్బోధించిరి. సతీత చంద్రముకర్ణి గారు 'కలకత్తాకంఠంబి కన్నీ' పోలికన నీరి యింటనుండ 'నెల్లదు సురుత్తి' శత్రువు భావమును గూర్చి చెప్పిరి. బిపిక్ చంద్రపాలుగారు బీసెంటమ్మగారి నిర్బంధావాదమును గూర్చి సంతసించెడి వారెనైన నున్నచో వారు జన్మమైన ఆరాజులైన నై యుండ వలెనని నుడిచిరి. పిమ్మట పంచగౌరీ దేవస్థి, సి. నేక్ గార్లు వంగభాష యందుపన్యసించిరి. అధ్యక్షునికి భగ్యవాదములతోడను వందే మాతర ధ్యానములతోడను సభ ముగిసినది. వంగీయ స్వరాజ్యసమితి దినది నాభివృద్ధి గాంచుచున్నదని నేటి యుత్పత్త బహు పత్రిక ప్రకటించినది. నిర్బంధా వాదశత్రులను ఖండించుటకు పురమందిర సభ ఆగష్టు మాండవ తేదీన జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. నేటి యుద్వేగులముననే పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, శ్రీనివాసశాస్త్రిగార్లు ఇచటి నాయకులతో సంప్రతించుటకు విచ్చేసిరి. వివరములు వెనుకనుండి వ్రాసెదను. వంగదేశమునఁగూడ జలము కలుగుట సంతృప్తికరము.

భీమవరం తాలూకా వీరవాసరంకి రాగ్గి రివివ్యాధన స్పెక్టరులగు చాగంటి సాంబశ్య బి. ఏ గారు ప్రమాదము మీద బందరుకలెక్టరు ఆఫీసులో గురుస్తాగా నెళ్ళబోవుచున్నారని ఈ నెల 12-వ తేదీన చిక్కాబల్లిపాడు రయితులందరువారిలో సభకూడి ఉపాహరించుచుచేసి ఫోటో తీయించుకొని ఇన్స్పెక్టరుగారి గుణగణములను గొనియాడిరి.

కావలెను.

చురుకు గలిగియుండుటయే, కష్టపడి పనిచేయు గల ఏజెంట్లు అన్ని పట్టణములలో కావలెను. మంచి జీతము, కమిషను ఇవ్వబడును. వివరము తెలియగోరువారు యీ క్రింది చిరు నామాట వ్రాసికొనవలెను. (828)
హెమనుడిక్, 80, ముత్తునాయకన్ వీధి, మద్రాస్.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు 824.

చెంగల్పుట్టు జిల్లా పెరియ పాళేయములో విశేషముగా జనము గుంపు కూడుటవలన కలరా ప్రారంభ మగునని భయమగుచున్నది. ఈ నెల 22 వ తారీఖున ప్రారంభమై రి ఆదివారముల వరకు జరుగనున్న రాబోవు భవాని అమ్మవారి ఉత్సవమునకు పోదలచుకొనియున్న యాత్రికులు స॥ ఉత్సవమునకు పోవుట వలన రానున్న అపాయమును గురించి ముందుగా ఇందువలన హెచ్చరింపబడుచున్నారు.

హెల్తు డిపార్టుమెంటు } కే. రాఘవేంద్రరావు,
18-తేది జూలై 1917. } ఆక్టింగు హెల్తు ఆఫీసరు.

Wanted Agents ALL OVER INDIA. Encourage Swadeshi Industries BY Buying Swadeshi Goods. ANDHRA KNITTING FACTORY, 220, China Bazaar Street, Madras. Socks and Stock ings in different colors and sizes can be had at moderate rates. Trial orders Solicited.

దేశ సంరక్షక బలము

అలహాబాదు నాయకులు.

కలకత్తా నుండి ఎస్. కె. మల్లిఖార్జున పయోనీరు ప్రతీక కిలుల వ్రాయుచున్నారు:—

దేశ సంరక్షక బలము నెడ అలహాబాదు ప్రజానాయకుల వైఖరి వర్తమానమున చర్చయందున్నది. సేనలకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములు ప్రజలకు నిచ్చియుండక పోవుటచే సంరక్షక బలగవృద్ధి కంఠరాయము కలిగినదని నెహ్రూగారు నియోజనము. ఈ యంశము సువ్యక్తమే గాని యొక విషయ మాలోచింపవలసి యున్నది. ఇంగ్లాండులో టెరిటోరియలు సేనను నెలకొల్పినపుడు వివాదాంశము లేన్నటిను చక్క బరుపవలసి యుండెను. అట్టియెడ ప్రత్యేక సంఘములు బయలు దేరి ప్రజలకును, ఉద్యోగులకును మధ్యనర్తనయింపడి, కఠిన హాళిములను పరిష్కరించియున్నవి.

దేశరక్షణ సేనాసంబంధమున పునర్విచారణ జరుగ వలసిన యంశము లుండవచ్చును. ఇట్టి తరి మనవిధి యెద్ది? సం రక్షణ సైన్యోద్యమముతో సంబంధమును వదలుకొనక ఇం గ్లాండులోని వైని వివరింపబడిన సమాజములవలె, వివాదాంశ ముల నధికారులకు విపులముగ విన్నవించ వలయును. వంగ రాష్ట్ర సైన్యవిషయమునగూడ అధికారులతో మేము భిన్నా భిప్రాయములయె యుంటిమి, కాని సైన్యముల గూర్చుట నాపి యేయక, వివాదాంశముల నధికారులకు తెలియజేసి తగు ప్రతి కార మొనర్పవలసినదని వారిని ప్రార్థించియుంటిమి.

ఇండియా సర్వీ సేనాని మా నూచనముల నుదారభావ మున పరిశీలించెను. రోజులు ప్రభువు స్వయముగ, శక్తి సం చనలేక మాకు తోడ్పడెను. కష్టముల కొద్ది, సైన్యశిక్షణము నందుటయే, సిపాయి కుచితముని గ్రహించినవై మా సైన్యము లుత్సాహమును నూచించి తమ స్థితిగతులకును తృప్తి నొంది యున్నవి. ఈ స్వాధీనతాత్వము కృత్రిమము గాదనుటకు, నా నాటి కల్పిస్తూ నొందుచున్న మా సేనల సంఖ్యయే నిదర్శనము. యువకు లనిష్ఠాంధముగ, సంతపమున సైన్యములో జేరుచు న్నారు. రణరంగమునకు పోవలసియుండునని భయమంది సై న్యమున జేరకుండిరా యువకొనిన, మాయువకుల యొద్దనుండి వచ్చిన లేఖ లీసందియమునగూడ నివారించు చున్నవి. యుద్ధ సేనకు పోవలసినదని తమకు త్వర వై నదనియు, యుద్ధమునకు బోవుటకంటె నుత్సాహాతరమగునది తమకెద్దియు లేదనియు వీరు వ్రాయుచున్నారు.

మదరాసు దొరతనమువారి చర్యలన సంయుక్తరాష్ట్రములలోనియువకులు కోపోద్దీప్తితులయి యుండిరియు, వీరల సైన్యముల జేరుడని ప్రోత్సహించిన ప్రయోజనము లేదనియు ప్రజానాయకు లని యున్నారు. కాని నాయభి ప్రాయమును బట్టి యిట్టితరుణమున నె ప్రజానాయకుల సహాయ సహకారశక్తియు, వీరబ్రీతిని తమ పలుకుబడిని వినియోగించి పనిచేయవలయును. నిర్భయములై చరించుచుండిన నెహ్రూ గారి భువైల సేన వెనుదీయుచున్నారా? వెనుదీయుట కది యుచి తమకు సమయమా? మంచిని చెడ్డయని వాదించి ప్రజలను నమ్మింపజేయ సమర్థులు లేకపోలేదు. కాని యిట్టివారల యువదేశములను విధలము లొనర్చుట మన నాయకుల విధి. హిందూదేశ సంరక్షక బలము తాత్కాలికమే యొగమేగాక, సామ్రాజ్యావశ్యకతలకు స్థిరమగు నుపాధియని నెహ్రూగారు సందేహింపరు. ఇట్టి సేనలవలన హిందూదేశమునకు శ్రేయ మొనగూడును. మహాసామ్రాజ్య భాగమగు హిందూదేశమును దృష్టిపథమున నిడుకొని యాలోచించిన, నీ సేనల యునికి మరింత శ్రేయస్కరమని వారు తలంపక తప్పదు. అట్టిసంగతి లో, తాత్కాలికముగ గలిగిన యాగ్రహము మూలమున నీ సైన్యనిర్మాణ ముపేక్షించుట వారి కుచితమా?

స్థితిగతులను విపులముగ బోధించి, ప్రజల విశ్వాస మును మార్చిని, వారిలకు మౌనదృశ్యమడగుటయే నాయకు నకు విధి. ప్రజల తేమాతిశయమునకే తన జీవితమును ధార నొసిన నాయ డిక్కలమున నెట్టి నిష్ఠుర వాక్యములకై నను ఎట్టి కార్యణ్యమునకై నను నుడిబట్టుటకు సంసిద్ధుడై యుండ వలెను. వర్తమాన కాలతత్వ యుట్టిది. సామ్రాజ్యమును ముప్పున నుండి తొలగింపవలయునను నాశయము నిపుడు నాయకులు ప్రజలకు నూరి పోయవలయును. ఈ తీరున నుపన్యసింప చుంటిని గాన, మనకు చెందవలసి యుండిన హక్కుల సేమరు చుంటిని భావింపరాదు. మన స్వాతంత్ర్యముల మనకు ప్రసా దింపక పోయినను నష్టములేదు. మన సామ్రాజ్యము రాజకీయ రీత్యా ఉచ్చదశయందుండుట నన్ను సంపూర్ణ నొనర్చును. నూతన శక మారంభ మగుచున్నది. సామ్రాజ్యావశ్యకతల కెంత ఖడ్గమైన మనదేశీయు లంతకు పదిరెట్లు లాభ మొందుదురు.

మా లండను లేఖ

(సెంటు నిహాలు సింగుగారు)

గత మాసపు 18-న తేదీ పగలు శత్రువిమానములు లం డను నగరమువై దాడి వెడలినవి. నాటినుండియు, ఎచ్చట జూచిన, నీ ముట్టడి ముచ్చటలే వివరమగుచున్నవి. ఖరంకుల ధ్వని ప్రభుమున చెవిని పోకకనె, మందుగుండు యంత్రాల యములయందు ఖరంగిమందును మచ్చు జూచుచుండిన శబ్ద మనుకొని, నావ్రాతను మానవైతిని గాని గుండె చప్పు డెంత కాలమునకును తగ్గనందున, కారణ మారయ నా వ్రాతను గట్టి పెట్టితిని.

జనభూతిడి.

ఇట్టి తరుణములను దాకసమువంక జూచుట సహజ మై పోయినది. ఎంత పారజూచినను కొంత కాలమువరకు నా కెద్దియు గానరాదయ్యెను. ఎండ తీక్ష్ణముగ నుండెను. ఆకాసము వంక నట్లే పారజూచుచు నిలిచియుండిన కొంతకాలమున కొక తెల్లని మేఘమువలె నగపడెను. అది శీఘ్రమనము గలిగి యుండకపోయినట్లెడల, శత్రువిమానములగ్రహించుట సాధ్య ము. ఇట్లునిదానించుచుండనింతలో మరియొక శత్రువిమాన మా కసమున గన్పట్టెను. గగనమున చరించుచుండిన శత్రువి మానముల వైన అగ్నిగోళములు నేలనుండి రువ్వబడెను. గోళ ములు శత్రువిమానములకు దగిలి, యది నేలగులునని యంద రూహించిరిగాని యట్లు జరుగలేదు. దృష్టిపథమున నున్నంత కాల మేవిమానమునకుగాని నష్టము గలుగలేదు. దాడివచ్చిన పడువైదు శత్రువిమానములలో నొకటియైన నేలగులిన దని ఎవరును నిర్ధారణగ చెప్పజాలరు.

కనుచూపు మేరవరకు, వైకత్తుకొనిన మొగములతో, అగ్నిగోళములు ప్రేలుట వలన వెడలిన పొగను తమ మిత్రు లకు జూపుచుండిన స్త్రీలు పురుషులు బాలబాలికలే గాన వచ్చిరి. వీరి కంఠస్వరమున వణకుగాని భయమాచనము గాని కానరాదయ్యెను. గగనమార్గమున విమానముల పంపెను లగు చుండ జూచుటకు వచ్చిరా యున్న ట్టిజనసమూహ మూహింప జేయును. కార్యాలయములు, యంత్రశాలలు మున్నగు వాటి లో పనిచేయు స్త్రీపురుషులు విమానముల స్పష్టముగ జూచు నిమిత్త, మిండ్ల కప్పులవై కెక్కిరిసి నామిత్రు డొకడు తెలియ జేసెను. వింతను జూడవలయు నన్న యాసక్తి వారల నీతీరున ప్రేరేపించి, ప్రాణభయము నేరుజేసెను.

విమానములు వెడలిపోయిన పిమ్మట, అవి భాంబుల వేసి నష్ట మొనరించిన స్థానమునకు బోయితిని. సంగతిసందర్భ ముల గనుగొన కుతూహలయై వచ్చిన స్త్రీ పురుషులతో మార్గములు క్రిక్కిరిసియుండెను. తత్కారణమున ఆ సంఖ్యాక ములుగ వచ్చుచుండిన బండ్లు మోటారుబండ్లకు మార్గము దొర కుట యర్జుటమయ్యెను. ఎచ్చటజూచిన బొక్కి కిటికీలును, కిటికీలనుండి జారిపడి జగజగలాడు అద్భుతమెంత కుప్పలును కానరాజొచ్చెను. విమానపుదాడియందు గాయపడిన వారి నదివరకే వైద్యశాలకు గొంపోయిరిగాని అప్పడప్పుడు నాగ్ర క్కన నుండి వైద్యసహాయపు సంఘపు మోటారు నడచు చుండుట గోచరించెను. గుండముక్కులు గచ్చువస్త్రాలలో చిట్కుకొన, వాటిని తమ కళ్ళులతో నూడ జెరుకుచుండిన బాలర గుంపుల నేకములు గానవచ్చినవి.

గాయపడిన భారతీయుడు.

ఈదాడియందు గాయపడిన భారతీయు డొకనినుండి మరునాడు నాకొక లేఖచేరెను. ఈతడు అమృతగుర్చు చుండగ బాంబు పడి త న్మాట ము న నీతడు గాయ పడెను. లండను నగరమందలి భారతీయుల నెవ్వర నతడెరుగ డట. నావిలాసము తెలియదట. అద్భుతవశమున తనయు త్తర మునన్ను చేరుకొనవచ్చునని తలంచి యాతడునాపేర నీకాడ్ వ్రాసెను.

ఉత్తరమందినవెంట నె, నే నతడున్న వైద్యశాలకు బోయితిని. దట్టమగు గాయములు తగిలినవి. కాని అతడుగన నుండి తన్నెక్కో తుపాకీతో గాల్చిరిని యీతని యూహ. విమానములు బాంబులు వేసినవనియు ఒకభాంబు తానుపనిచే యుచుండిన యింటిపైబడి, తద్వారా తాను గాయపడితి నని యు, మున్నగు వృత్తాంతము నీతడు విశ్వసింపడు. బాంబు చప్పుడు వినినతోడనే, దైర్యవంతుడు గాన నీతడు తక్షణమె క్రిందకుపరుసిడెను. గాని క్రిందకువచ్చినతోడనే మూర్ఛా వృద్ధమై, నీతడువైద్యశాలకు తీసికొని పోవడెను. ఇచట నీతనికి రాజోపచారము జరుగుచున్నది. తనజన్మపుధ్యమున నీ తడిట్టి సవర్య ననుభవించెనా యని మాత్రము సందేహమగు చున్నది.

ఈముట్టడివలన జగ్మల లన ప్రజలకుగోతపుట్టినది. వృ ద్ధయదారుణమగు శిశువుల యాక్రందనధ్వనులచే వైద్యశాలలు మారుమోగుచున్నవి. వైద్యశాలావాత్సలలో దిరుగుచు కొన్నిటియందు, నరసిగడ్డములతో, నున్న నిశేరులుచే నొప్పుచు, జగ్మలల క్రొవ్వమువలన గుండుచుండిన మురుపలుల నెందగనో చూచితిని. స్త్రీల నేకముగ చనిపోయిరి. గాయపడినవారి సంఖ్య విశేషము. ఇప్పటివరకు 104 రు చనిపోయిననియు, 423 రు గాయపడిననియు తెలియవచ్చు చున్నది.

దారుణమగు మరణములు

వైమానిక నాడియందు మృత్యు నొందిన 15 శిశువు లా కచో పూడ్చబడిరి. చిన్న చిన్న ముక్కులు కొన్ని కేసాక పెట్టె యందుండ యాపెట్టెనూడనిచటనె పూడ్చబడెను. ఈమనుక లేవరివో తెలియకున్నది. ఇచట గుంపు గూడిన స్త్రీపురుషుల యెడ శోకముమూర్తీభవించి, మామరమముల కలగ జేయును. నష్టమందిన తిరిదండ్రులకు తమ సానుభూతిని తెలియజేయు చు శ్రీచక్రవర్తిసందేశ మంపియుండెను. విమానముల దాడిముల మున నష్టము కలిగిన ప్రదేశముల శ్రీవారు స్వయముగ జూడ బోయిరి.

ప్రతీకారము

ఎవరితోడ ముచ్చటించినను ప్రతీకార మను వచనము తప్పక వివరమగును. ధనికులు పేదలను వివక్షిత లేక ప్రతివారు ను జర్మలల శిక్షింపవలసినదని కోరుచున్నారు. మిత్రు ల విమానము లేయే జగ్మల పట్టణముల వై బాంబుల గురిపింప వీలున్నుకో యా పట్టణముల వివరించు ప్రకటనములు జరుగుచున్నవి. జర్మలలవై విమానముల బంపుట యావశ్యకమనియు, నిల్లు వారల తలపడుట గత్యు నాధనమనియు, పగదీర్చుకొనుటకుమాత్రమవీరివై విమానముల పంప గూడదనియు, కొందరు వాదించుచు న్నారు. అంగ్లేయు లకింత యాగ్రహముకలిగి, జర్మలలనర్మరించిన నశుహ్యముకలిగి నను, శిశుహత్యయనిన వారొప్పుకొనరు. జర్మలలవలె శిశుహత్య కొడిగట్టుకొన నిచ్చయింపరు. విమానముల దాడివలన నొక కోర్కె బయలుపడెదనది. విమానములు దాడి వచ్చుచున్నవని ప్రజలకు చెప్పిగటల వాయించియు, నూలల వేయించియు, తెలియజేయ వలసినదని ప్రజలు పట్టుబట్టి యు న్నారు. ఉద్యోగు లీతీరున ప్రజలను హెచ్చరించిన వారిండ్లలో శరణు జొచ్చుట కవకాశముండునని ప్రజలవాదము. విమానపు ముట్ట డులు జరుగునని తెలిచినపుడు సర్వసాధారణముగ నవి జరుగ కుండుటచేత తాము హెచ్చరిక సెనగినను ప్రయోజనము లే దనియు అధికారు లనుచున్నారు. ఈవిషయమై అందోళన మింకను జరుగుచున్నది.

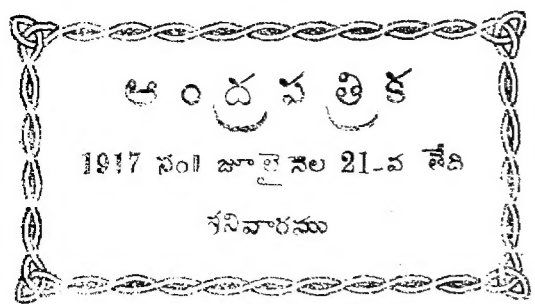
మరికొన్ని విమానములు కావలెను.

ఏనష్టములను లేక శత్రువిమానములు తప్పించుకొని పారిపోయిన. తత్కారణమున నాంగ్లేయులు కోపించియు న్నారు. విమానరక్షణమును గూర్చి చర్చలు జరుపుచున్నారు. వ్యవస్థాగాంభీర్యత నిధికారులు గ్రహింపలేదనియు, విమానదళ పునివిధకాళల కేంద్రీకరించి, విమాననిర్మాణకార్య క్రమము నుపక్రమింపలేక పోయిరినియు ప్రజలు నిందవేయుచున్నారు. కొన్నిమానముల క్రిందటనైన విన్వేష్టను చెప్పిలుగారిని విమాన కాభాధికారుల నొందెనుండిన, నిట్టి యిట్లుండు లుండక పోయెడివని చెప్పు సాక్షులకు లనుచున్నారు. చెప్పిలుగారు వైమాన కాభ్యాసక్షులుగ నేమింపబడెనని యిదివరలో ప్రతి కలు ప్రచురించినవి గాని వా గా పదవికి నియోగింపబడలేదు. రణరంగమునందలి విమానదళములను బలపీన మొనర్చ వీలు లేదని దొరతనమువారి పక్షమున నెలవరింప ప్రయోజనకృ ముల నెగతాళిజేసిరి. ఆమెరికావారు తమ విమానదళముల నతి శీఘ్రముగ విరివియొనర్చునని తెలిసి కొంద గానందము నొందిరి.

ఫుషింగు సేనాని ఇంగ్లాండున విశేష కాలము నిలు వక, శశ్వతు యుద్ధాంగమునకు పోయెను. విండులు మున్నగు వాటితో కాలమును కృత్యపరుపక తక్షణ స్వకార్యదురంధరు డై చరించుచున్నారు.

అంగ్లామికోషద్రవ మింకను ప్రజల చునోపిధుల తా డవ మానుచున్న. ఇటీవల ప్రచురింపబడిన పేదలనష్టపు జాబితాలు రె. న సంస్కృతీకరముగ నున్నవి. జూను నెల 20 వ తేదీని నగిన ప్రకటనమున, విధలములకు ముట్టడింపుల సంఖ్య కృద్ధియైట్లు గానవచ్చుచున్నది.

అంతిగ్రామికోషద్రవములను గూర్చి వ్యవహారము నడుప పరూనునా ప్రత్యేక శాఖను నెలకొల్పిరి. హాదాదేశముల లో నిటీవల జరిగిన మార్పుల్లు పర్యవసించునో, తెలిసికొను వరకును ఇట్టి డిసార్డుమెం టీదేశమున నెలకొల్పబడదు.

అధినివేశ రాజ్యములు:

భారతీయ సమస్య

సామ్రాజ్యసంగ్రామ సభ్యులకు, అధినివేశ రాజ్యములలో హైందవుల ప్రవాసమును గూర్చి, భారతీయ ప్రతినిధు లొసగిన నివేదికము ప్రచురింపబడినది. భారతీయ ప్రతినిధులని ప్రమాదవశమున బెర్లిన్ లోను, వీరు భారతీయ తెచ్చుకొనిన సభ్యులం గాను, అందుచే భారతీయులవాదాలను తృప్తికరముగను, నిష్పక్షపాతముగను నివేదించుటకు భారతీయులనుండి వీరి కెట్టి యాదేశమును లేదు. వీరు దొరికినమువారిచే నియమింపబడిన సభ్యులు. అట్టి నియామకమున కయినను, ప్రజల సలహాను వైకొనలేదు. సామ్రాజ్య సంగ్రామ సభకు హిందూదేశ సభ్యుల కీ విషయమై నాయము జేయుటకు బాకబడిన శాస్త్రజ్ఞులు మార్పు జాంక్యు ఏ సి. యస్. గారు, వీరికి హైందవా శయముల యెడగల సానుభూతి యనుభవైకవేద్యమే. అందుచే ఇందువిషయమై ప్రచురింపబడిన నివేదికము హైందవుల కోరికలను వెల్లడిజేయక పోవుటలో నాశ్చర్య మెదియును లేదు. వలసరాజ్యములవారి కెక్కడ అగ్రహము వచ్చునోయని జంకుచూ, భారతీయులు చెప్ప ఆక్షేపణలు కొన్ని ఆతిశయోక్తులనియు, మరికొన్ని వలసరాజ్యముల వారి కష్టములగు నైగుక చేయబడినవనియు, వలస రాజ్యములలో భారతీయులు పడుచున్న కడగండ్లు గొన్ని వారి యజ్ఞానముచేత జనించిన వనియు, భారతీయులయెడ వలసరాజ్యములవారి నడవడిలో జనులనుకొనసంత ఘోరమెదియును గాన్పించుదనియు, ఆయినను కొన్ని స్వతంత్రములను భారతీయులకు ప్రసాదించుట సామ్రాజ్యైక్యమున కవసరమనియు, ఊమాపణతోగూడిన వాక్యములతో నివేదికము తయారుచేయబడినది. భారతీయుల యాత్మగౌరవము నిలుపుటకు, మన దేశీయులకు వలసరాజ్యములలో నెట్టి యిబ్బందులు గలవో, యట్టి కష్టములకు వలసరాజ్యముల వారు లోనయియుండుట యత్యవసరమను ప్రధాన సూత్రమును భారతీయులు దేశీయమహాజనసభయందును, తదితర సమావేశములయందును, ఐకంత్యముగ నివేదించినారు. మహర్షిగాంధీ తన జీవితమంతయు నీ సమస్యను పరిష్కరించుటకై భారపోసినాడు. ఆంగ్ల దేశీయులగు పోలకు, రిచ్ టీ, కాలనుబాచ్ గార్లు కారాగృహమును సయితము నిర్లక్ష్యముజేసి, స్వార్థత్యాగముజేసిన దిండుకొరికే గదా? ఇట్టి నిరంతరరాండోళనసారంశ మెదియో కనుగొని, సామ్రాజ్యసభలో నివేదింపక, తమ స్వంత యుద్దేశముల నీ సభ్యులు వెల్లడిజేయుటచే అధినివేశ రాజ్యములవారిని భ్రమపెట్టినారని చెప్పవచ్చును. హైందవాశయము లివి గావనియు సామ్రాజ్య పౌరులగు భారతీయులకు వలసరాజ్యములలో సరిసమానమగు నుచితస్థాన మొసగవలయునని, లేనిచో భారతీయు లెట్టి యిబ్బందులకు లోనగుచున్నారో వలసరాజ్యములవారు గూడ హిందూదేశమున నెట్టి యిబ్బందులకు లోనగుట న్యాయమనియు, హైందవులు వెంటనే తెలియ

పరచుట సమంజసము. వలసరాజ్యములవారు ఏ. సి. యస్. పరీక్షలో జయముంది, మన జిల్లాలను పరిపాలింపవచ్చును. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరులు పదవిని బడసి, హైందవులపై యధికారమును వహించుటయే గాక, వీరి యాశయములకు వ్యతిరేకముగ గూడ బని చేయవచ్చును, కాని హైందవులు వలసరాజ్యములలో నడుగిడుటకైనను అస్సతలేదు. ఇట్టి యసమాన సంబంధ శాంధవ్యము శాశ్వతముగ నుండవలసినదనియే నా యీ సభ్యుల యుద్దేశము? ఆంగ్లప్రజల దృక్పథము మారినదనియు, దాని కనుసరించి భారతీయులయెడ, వలసరాజ్య ప్రతినిధులుగూడ తమ దృక్పథమును మార్చుకొన్నార మనియు నుడుపు నట్టి యనుకూల దిశములో, భారతీయ సమస్యనుగూర్చి, యున్న కన్నటుల, నివేదించినచో, ఈ సభ్యుల గొంచుకున కెట్టికోటు వాటిల్లును? నివేదికమును కొంత పరిశీలించి చూచెదము.

వలసరాజ్యము లన్నిటిలోను ఆసియాఖండ వాసులను, అందు ప్రధానముగ భారతీయుల నడుగిడకుండ జేయవలయునను ప్రయత్నములు గాన్పించుచున్నవి. అట్టియత్నములు వేర్వేరు రూపముల దాల్చినవి. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు దేశములలోని కేతెంచువారికి, విద్యావిషయక శోధన యెదుర్కొనుచున్నది. కన్నడా దేశములోను దక్షిణాఫ్రికా దేశములోను, నివాసమున కయోగ్యులయినవారిలో ఆసియా ఖండవాసులను నిరూపించిరి. కాని, కన్నడాలో విచిత్రమయిన యొక నిర్బంధము జెట్టినారు. ఆనిర్బంధమును తిన్నగ పరిశీలించనివారి కందు వికారితమెదియును గాన్పించదు. కన్నడాలో ప్రవేశించు వారందరును తమ దేశమునుండి బయలుదేరినది మొదలు, గమ్యస్థానమును జేరువరకు, నొక్క నొకపైనే ప్రయాణము జేయవలయును. ఇ దెపుడును సంభవయోగ్యముకాదు. ఏలయన, హిందూదేశమునుండి కన్నడాకు సరాసరిగ వెడలుటకు నొకాసాకర్యము లేదు. మధ్య జపానుదేశములో నాగి తీరవలయును. కన్నడావారి చాతుర్యము ప్రశంసార్హము. పంజాబు దేశమునుండి వెడలిన పంజాబువాస్తవ్యు లీకారణము చేతనేగదా, కన్నడామొడ్డన జేరినను బలవంతముగ కొమగటామారూలో బంపి వేయబడిరి. ఈ నియమము ప్రాచీన కాలమున నైతిక శోధనలగావించు పద్ధతిని జ్ఞానకము జేయుచున్నది. సత్యము నిర్ధారణజేయవలసినపుడు, అగ్నిలో దుమికి యొడలు దగ్ధముగాకుండ బయటకు సురక్షితముగ వెడలినవాడు సత్యవంతు డనియు, పర్వతాగ్రముపైనుండి క్రిందికి దెబ్బ తగులకుండ దొరలగలిగినవాడు మతవివాదలలో గెలుపొందినవాడనియు, యనుకొనినరీతినే, కన్నడావారి నియమ ప్రకారము యేక నాకలో ప్రయాణము చేయగలిగినవాడు పరిశుద్ధుడనియు, నాకలమార్చిన వాడపవిత్రుడనియు తేలుచున్నది. ఈ విభేదన్యాయమును, సూలమతులు గ్రహించలేకున్నారు. హిందూదేశసభ్యు లేమయిన గ్రహించలేమో! కన్నడా కేతెంచు హైందవులకు ప్రతివారికిని ఆరు వందలరూప్యములకు తక్కువ గాకుండ నుండవలయును. ఆసియావారిలో జపానీయుల కీ నిర్బంధములు వర్తించవు. పారిశ్రామికజాతివారు జపాను దేశమునుండి వత్సరమునకు నాలుగువందల మంది రావచ్చును. ప్రస్తుతసమయమున జపానుదేశీయులు కన్నడాలో స్థిరవాస మేర్పరచుకొనినవారు వేన వేలు గలరు. సామ్రాజ్యాంతర్యాగముగ హిందూదేశమునకన్న, పరరాజ్యముగ జపానుకు హక్కుల నెక్కుడుగ ప్రసాదించుటకు కారణ మేమైయుండును? కారణము చదువరు లూహించుకొనవచ్చును.

ఇందును గూర్చి యంత్యమున సూచించెదము. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండులో ఆంగ్ల భాష యందుపరిశ్రమ గలిగియున్న గాని నడుగిడుటకు వీలులేదు. ఆంగ్లేయ భాషలో పూర్ణమగు ఫజ్జ యున్నను, యూరపు భాషలలో నేదేవి మరియొక భాషలో జ్ఞానము లేదని భారతీయులను ఆస్ట్రేలియాలో బహిష్కరింపవచ్చును. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండులోని హైందవులు తమ భార్యాపుత్రులను దీసికొనిపోవుటకు వీలులేదు. కన్నడాలో, ఏకనాకాప్రయాణ నియమముచే భారతీయీలు ప్రవేశించుటకు నలనుపడదు. కాని జపానీయులు తమ కుటుంబములనే గాక, కుటుంబములలో నూడు సేవకులగూడ దీసికొని పోవచ్చును. భారతీయులు కుటుంబసౌఖ్యము లేకపోవుటచే, సహజముగ పడు కడగండ్లు వర్ణనాతీతము. హిందవులకు కుటుంబమే పవిత్రస్థానము. భార్య, పుత్రులతో నుడు సబంధము ఆధ్యాత్మికము. ఈ పవిత్రబంధమును పాశ్చాత్యులు గ్రహింపలేక పోవచ్చును. భార్యా పుత్ర వియోగమును భరించుట భారతీయులకు దుస్సాధ్యము. ఇట్టి పవిత్రబంధమును గూర్చి హైందవ ప్రతినిధు లిటుల వ్రాసిరి. “హిందూదేశమున ఇట్టి యిబ్బంది విషయమై, గోరంజిలు కొండంతలు చేయబడినవి. పనిచాటుచేయు సిక్కుజాతివారిలో పది పంద్రెండు మంది తప్ప మిగిలినవారు తమ భార్యల దెచ్చి కొనుట కిచ్చగింపరు. అటుల తెచ్చుటకు ప్రోత్సాహము గలిగించినది రాజకీయరాండోళనపరులయి యుండవచ్చును. ఎటులైనను కొంత జాలిగలిగింపవలయునని వీరి యుద్దేశము. అట్టియుద్దేశము కొంత వరకు కొనసాగినది. కాని ధనాధ్వనము కొరకయి ప్రపంచమంతయు దిరుగు సిక్కుజాతి సామాన్యుడు, అక్కరమాలిన భార్యనుంచుకొని యిబ్బంది పడుట కంగీకరింపడు.” ఈ వాక్యములు భారతదేశీయులను గుర్తెరిగినవారినుండి వెలువడినవేనా? ఇట్టి వీరు భారతదేశ ప్రతినిధు లనుటలో నెట్టి స్వార్థస్యముగలదో యూహించుకొనవచ్చును. నివాసము నకుగాక దర్శనార్థమే తెంచువారు ప్రసిద్ధపురుషులయినయెడల, వారికి అంగీకారపత్రము లొసగబడునట. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపౌరులందఱును హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛగ నరుదెంచుటకెట్టి నిర్బంధములు లేకయుండ, ప్రముఖులగు భారతీయులకు గూడ అధినివేశ రాజ్యముల ప్రవేశించుట కంగీకారపత్రము లుండవలయు ననుట ఎట్టి న్యాయమో యూహింప నశక్యము. ఇట్టి నిర్బంధములకు తనసోదరులు లోనగుట భరింపజాలక, రవీంద్రనాథ మహాకవి యాహ్వానింపబడినను, కన్నడా రాజ్యములో నడుగిడనని పలికి, భారతీయుల యాత్మగౌరవమును గాపాడెను. విద్యా విషయకశోధన యుండుట, మునిసిపలు సభలలో భారతీయులు ప్రాబునిచ్చు యర్హతను గలిగియుండుటకై, యవసరమయినదట. అట్టి మునిసిపలు సరిహద్దులలో వర్తకము జేసికొనుటకైనను, భారతీయులు దొరతనముచారి యంగీకారమును బొందవలెను! వలసరాజ్యములలోని ప్రజలతో బాటు స్వాతంత్ర్యమును గోరియు, హిందూ మహమ్మదీయ వివాహవిధానముల సంగీకరింపుడని గోరియు, భారతీయులు, వలసరాజ్యములవారి సానుభూతిని బోగొట్టుకొని రని మన ప్రతినిధులు నివేదికములో వ్రాసినారు. దక్షిణాఫ్రికాలో వలెనె, యితర వలసరాజ్యములలో కుటుంబములను దెచ్చికొనుటకు భారతీయుల కంగీకార మెందు కొనగబడలేదో, జపానీయుల కెందుకు ప్రసాదించబడెనో, నివేదికములో నిటుల వ్రాసుబడినది. “హైందవులపై నిరంతరము వ్యభిచారదోష మాపాదించబడుచు

నే యున్నది. ఇట్టి యసహజముగ కలయికల వలన గలిగిన భయమే, వలసరాజ్యములలో భారతీయులు కుటుంబములతో నుండుటకు వీలులేదను నిర్బంధ మేర్పడుటకు కారణమయినది." హిందూ కుటుంబములలో యపసీతి యింత పెచ్చుపెరిగినదని యూహించుట కీ ప్రతినిధుల కాధారము లేవియో నివేదికమున దెలుపలేదు. అయినను హిందువుల కోరిక మనోభావప్రాధాన్యమై యున్నదని వీరభిప్రాయపడుచున్నారు. "సామ్రాజ్యములో హిందూదేశము గూడ నొక ప్రధానభాగమగుటచే, సామ్రాజ్యాధికారములను భారతీయులు గోరుచున్నారు. జాతిభేదమాత్రమచే సామ్రాజ్యభాగములలో బ్రవేశించుటకు వీరినొకరుకు యాటంకపరచు చున్నారో, సామ్రాజ్యమునకు వెలువలివారి నొకరుకు రానిచ్చుచున్నారో, విదేశములందుకన్న సామ్రాజ్యములో భారతీయులకు నిర్బంధము లేకుండగుటకు కారణమైయో, వీరు హిందూజాతి కున్నారు. వీరు హిందవజాతీయతను గూర్చి గర్వపడుచున్నారు పూర్వ నాగరికతను సంస్కరించుచున్నారు. వారి ప్రాచీన నాగరికతకు దగినటుల శౌరవముతో వారిని జూడక పోవుటచే, వారిలో సంచలనము కలిగినది. సామ్రాజ్యము కొరకు తమ సర్వస్వమును భారపోసి యున్నారు. రాజభక్తిని, ధైర్యస్థైర్యములను రణరంగమున ప్రదర్శించి యున్నారు. అందుచే వారి యగ్రతను గమనింపవలయునని కోరుచున్నారని నివేదికములో వ్రాయబడినది. అందుచే హిందవ శత్రువులను తృప్తిపరచుటకు నివేదికమున నాల్గుమార్గములు సూచించబడినవి.

1. వలసరాజ్యములలో జపానీయులతో బాటు శాశ్వతము గకాపురముండు భారతీయులను కుటుంబములతో నుండుట కంగీకరించవలెను.

2. మిగిలిన ఆసియాజాతివారితో సమానముగ హక్కులను భారతీయులకు వలసరాజ్యమున ప్రవేశించు విషయమై యొసగవలెను.

3. పైది సాధ్యముగానిచో, కఠినమకొరకుగాని, శాశ్వతముగ నివసించుటకు గాని, భారతీయుల కెట్టి నిర్బంధములున్న వో, వలసరాజ్యముల వారికి భారతదేశములో నట్టి నిర్బంధము లుండవలయును.

4. శాశ్వతనివాసము గోని, విద్యార్థులు, దగ్ధనాథిలాఘులు మొదలగువారికి సమానసౌకర్యము లుండవలయును.

వైస్రూత్రములలో భారతీయుల కితర ఆసియాజాతివారితో సమానముగ హక్కుల నొసగవలెనని యున్నదిగాని, వలసరాజ్యములవారికి హిందూదేశమున నెట్టి హక్కులుగలవో, అట్టి హక్కులు భారతీయుల కుండవలయునను నీయమము గాన్పించును. సామ్రాజ్యవాసులగు భారతీయుల స్వాతంత్ర్యము సామ్రాజ్యములో నయినను చెల్ల గూడదా? మూడవరూత్రము భారతీయులకు విశేషలాభము నొసగవలయునను, వలసరాజ్యములనుండి హిందూదేశమున కరుదెంచువారిలో పరిశ్రమకొరకై గాని, శాశ్వత నివాసమునకయి గాని యరుదెంచు వారుండరు. ప్రభుత్వోద్యోగములో నున్న తదవధుల భాగములై యనేకులేతొచుచున్నారు. వర్తకముచే లాభముగడించుట కేతొచుచున్నారు. అందుచే వారికి వర్తకలాభముగాని, యద్యోగలాభముగాని దీసివైచిన, ఈ సమస్య తృప్తికరముగ నిర్వహింపబడును. మనప్రతినిధులు తమ విధిని తృప్తికరముగ నిర్వహింపలేదనుట లేలైతెల్లము.

వలసరాజ్యములలోని కడగండ్లకు ప్రత్యేకముగా కొన్నిటియే గాన్పించుచున్నది. అది యిట్టి నివేదికములవలన కొనసాగునది గాదు. వలస

రాజ్యములలో బాటు హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యమున సమానముగ స్థాన మొసగినయెడల, హిందూదేశ దొరతనమువారవసరమయిన నిర్బంధములను వలసరాజ్యముల వారిపై శాసించెదరు. అట్టిసమయ మేతొచునపుడు వలసరాజ్యముల వారు తమ నిర్బంధములను తొలగించుట నిశ్చయము. అసమాన బాంధవ్యము తొలగిపోవును. సామ్రాజ్యమున మనస్ఫర్థులేక, యన్ని భాగములును సామ్రాజ్యభివృద్ధికై పాటుబడును. అధిపతే రాజ్యముల యందలి భారతీయ సమస్యను పరిష్కరించుటకు గూడ, స్వపరిపాలనాప్రదానమే సాధనమని మాకు దోచుచున్నది. ఇంట గెలువనిది రచ్చ గెలుచుట దుర్లభము.

---o---o---

స్వపరిపాలనావిధానము: మరియు సలహా

దేశములో గలిగిన నూతనజాతీయ భావమునకు దోహదమొసగి, ప్రస్తుత యశాంతిని తగ్గించుటకై భారతీయులచే మాత్రమే గాక, ఆంగ్లో హిందవులచే గూడ నూతనవాగ్దాములు సూచింపబడుచున్నవి. ట్రెంపు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక పార్లమెంటు సంఘ మొకటి గూడి స్వపరిపాలననా విధానము నేర్పరచుట యుక్తమని వ్రాసినది. ఇండియామెంట్ పత్రికలో ఢిల్లీలో విచారణసంఘ మొకటి గూడి నిట్టి విచారణనే గావించి రాజ్యాంగసభను శాసననిర్మాణ సభాధికారమునకు లొంగునటుల జేయుటకు మార్గముల నరయుట యుక్తమని యొక యుద్వేగి వ్రాసియున్నాడు. హిందవులనినను, హిందవ శత్రువులను కడిగిర త్తీయించుడెడి పయోనిరు పత్రిక మరియు సలహా నొసగుచు 18 వ తేదిన ప్రధానవ్యాసము వ్రాసినది ఆ వ్యాసమున, హిందూదేశ సమస్యను పరిష్కరించుటకు, దొరతనమువారి రెడ్డియో వాగ్దానముల జేసిన లాభములేదనియు, ట్రెంపుపత్రిక వ్రాసినటుల పార్లమెంటుసంఘ మొకటి నిర్ణయించి విచారణ మొదలైనను లాభములేదనియు పయోనిరుపత్రిక ప్రాయోచుచున్నది. దొరతనమువారి వాగ్దానముల నునో కార్యరూపమున పరిణమింపక పోవచ్చును. పార్లమెంటు సంఘవిచారణ యన్ననో, యిపుడెట్టి విచారణలపై నమ్మకము పోయినది. సాక్ష్యమును విచారించి నిజము దేల్చి యన్ని పక్షముల వారిని తృప్తిపరచుటకు సాధ్యపడదు. ప్రస్తుతము దేశము నావరించియున్న వెషమ్యములు పెరుగుట ప్రభుత్వమువారికి గాని ప్రజలకుగాని ఆనంతయు లాభములేదు. ఇట్లాండులోని రాజకీయాందోళనమునకును, హిందూదేశము నందలి రాజకీయాందోళనమునకును సంబంధ మే మాత్రమును లేకపోయినను, ఇట్లాండు సమస్యను పరిష్కరించు విధముననే, హిందూదేశ సమస్యను పరిష్కరించుటకు మార్గముల నన్వేషించుట యవసరమని పయోనిరుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇట్లాండులోని యన్ని పక్షములవారు గలసి విరివి సమస్యను పరిష్కరింప బూనుకొనిన తీరుననే, హిందూదేశమునగూడ అన్ని పక్షములవారును సమావేశమై రాజకీయ సమస్యను తామే పరిష్కరించుకొనుట భావ్యముగ నుండును గనుక, అట్టి సభను వెంటనే దొరతనమువారు సమకూర్చుట సమంజసమని పయోనిరు పత్రికాభిప్రాయము. ఆసభకు రాజకీయపక్షములలోని అతివాదులు, మితవాదులు, తమ తమ ప్రతినిధుల బాధపచ్చును. స్వదేశ సంఘాన ప్రభువులు తమ ప్రతినిధుల బాధపచ్చును. అందుచే వైస్రూత్రము, భారతీయ ఆంగ్లేయ వర్తకులును భూస్వాములును తమ తమ ప్రతినిధుల నేర్పూరికొన వచ్చును. ఈ ప్రతినిధుల నెన్ను

కొనుటలో కొన్ని కష్టములున్నను, యీ కార్యమసంభవము కాబోదు ఇట్టి సభకూడి విషయమును పూర్తిగ చర్చించి, నిరూపించెడి స్వపరిపాలనావిధాన మందరికిని దృష్టికరముగ నుండుననుటకు సందియము లేదు. "ఇట్టి సభను సమకూర్చుటచే బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి సమర్థకములు వెల్లడియగును. సభవారు ఏకగ్రీవముగ నొక తీర్మానమును గావించి లేకపోయినను, ప్రస్తుత సందగిసితి తొలగిపోవుటకు కారణ మేర్పడు"నని పయోనిరుపత్రిక వ్రాసినది. ఇట్టి సభాసమావేశముచే లాభ మొనగూడుననియే మాయభిప్రాయము. ఏల యన, భిన్నాభిప్రాయములు గల వారెల్లరును ఏకప్రదేశమున సమావేశమయి, శాంతియుతముగ విషయములను చర్చించినచో, అందరికిని అగ్రికారముగ స్వపరిపాలనా విధానము నేర్పడుననుటకు సందియము లేదు.

పయోనిరు పత్రికాభిప్రాయము మర గాను మెయిలుపత్రిక కవుడే భీతిని పుకొల్పినది సాదర ఆంగ్లో హిందవ పత్రిక యిట్టి యభిప్రాయమును వెల్లడించుట మొలులు పత్రికకు విశేషముగ దోచుచున్నది. నిన్నటిదినము వెలువడిన మెయిలు పత్రికలో ఏ ప్రధాన విషయమును గూర్చి యెవన, పయోనిరుపత్రిక సూచించు సమావేశమున ఏకాభిప్రాయము గలుగుట యసంభవమని వ్రాయబడినది. హిందవ రాజకీయ సంస్కర్తలందరు నిదివరకే యొక యభిప్రాయమునకు బద్ధులయి యున్నారు. వారు రాజనామా కంగీకరించరుగావున, ఏపక్షమునకు జేరిన హిందవ నాయకులను ఏబదిమంది కెక్కుడుగాకుండ, సభ్యులగ నేర్పరచి, వారు నియమించు సంస్కరణములను, ప్రభుత్వము వారవలంబించుట యుక్తముగ నుండునని మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈ సంఘములో హిందూజాతి కనుకూలముగ గాని ప్రతిపక్షముగ గాని యాందోళనలో పాల్గొనుచున్న వారు సభ్యులుగానుండ నవచ్చులు. పత్రికాధిపతులును ప్రత్యేక జాతుల స్వత్వముల కొరకై వనిచేయుచున్న వారును, ఈ సంఘ సభ్యులుగ నుండగూడదట. ఆంగ్లేయులలో గాని, భారతీయులలో గాని, తమ యభిప్రాయములను వెల్లడిచునట్టియు ఉపకారనేతనము జూచుచున్నట్టియు కొలదియందీ యీ సంఘములో నుండవచ్చునట. సంస్కరణ విధానమును బాపిన 19 మంది శాసన నిర్మాణ సభ్యు లిట్టి సంఘములో సభ్యులుగ నుండుట కర్హులు గారట! ట్రెంపుపత్రిక, పయోనిరు పత్రికలు సూచించిన సలహాలలో కొంతవర కున్న తభావములు నిర్ణయించుచున్నవి. మెయిలుపత్రికా సూచనలు విశీలములుగ నున్నవి. ఏవి యెటులున్నను, ఒక వంక భారతీయులును, వేరొకవంక ఆంగ్లో హిందవులును స్వపరిపాలనావిధానముల గూర్చి సలహాల నొసగుచున్నారు. రాజకీయ సమస్యను పరిష్కరించుట కెల్లరును బూనుకొనియున్నటుల గాన్పించుచున్నది. దొరతనమువారు విశాలచూడయముతో ఈ సలహాలను విమర్శించి, తృప్తికరముగ విధానము నవలంబించి బ్రాధితులు.

బోనగ్లాగారు కామన్సు సభలోను పవ్యురింగ్లము, పార్లమెంటు సంఘమువారు హిందవ ప్రభుత్వ విధానమును నిర్ణయించు సూచనను గూర్చి, లోచించెదమని నొడివీరి. శాస్త్రుర ఇంగ్లండ్ దేశమునామగూడ హిందవ ప్రభుత్వ సమస్యను పరిష్కరింప నుద్ద్యోగము లగుట సమ్మోదావహము.

కుమార్తె జేష్టి

కుమార్తె జేష్టును తిరిగి యల్లులు ప్రారంభమై, ప్రస్తుతమున యడచివేయబడినవి. మాస్కో పత్తనమున పక్షము దినములలో ప్రభుత్వాధికారి ము ఎవరి హస్తము లకు బోవలయునో నిర్ణయించెదరట. 500 మంది సైనికుల కీ పోరాటములో జెబ్బలు తగులుట శోచనీయము. జర్మను గూఢచారులగు లెనిన్, కాస్టావెస్కో యనువార లీ యల్లుల పురికొల్పుచున్నారు. రుష్యులు లందరును యేకాభిప్రాయులై పరిపాలనము జరుపుచు, సంగ్రామ విజయమే ప్రధాన గమ్యస్థానమని తలచి శత్రువులతో నిలిచి పోరాడెదరుగాక !

ను రేంద్రనాథ బెనర్జీగారు.

బెంగాలీ పత్రికలో హోంరూలు పద్ధతుల గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసమును తాము వ్రాయలేదనియు, హోంరూలునకును దేశీయ మహాజన సభా విధానమునకును భేదము లేదనియు, బెనర్జీగారు గూర్చి హోంరూలు సంఘ కార్యదర్శిగారితో నుడివియుండుట యానందజనకము.

దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారు

ప్రధానమంత్రిగారికి పంపిన తంతివాక్త

దివ్యజ్ఞానసమాజ కార్యనిర్వాహక వ్యవస్థాపక బ్రతిష్ఠా సామ్రాజ్యమునకు ప్రధానమంత్రియగు నైటు హానరబుల డి. లాయడుబార్నిగారికి లంఘన సగరమునకు చెన్నపురినుండి ఇటుల తంతి వాక్త పంపిరి. "దివ్యజ్ఞాన సమాజమునకు ఇతర ప్రతిష్ఠాపకముల రాజకీయ శత్రుత్వములతో నేటి భావము కలదని దివ్యజ్ఞాన సంఘాధ్యక్షులగు ఆదినింటెయ్యగారు స్థిరపరుచుచు చెన్నపురి దొరతనము వారి కొక లేఖన వ్రాసిని ఛేదించెను గారు నుడివిని రైటు ప పిప తంతిని బట్టి ఇంటు చెన్నపురి దొరతనము వారు చేసిన ప్రకటనము ఛేదించెను గారి ప్రకటనమును ఖండించుచున్నదని మేముమీకు తెలుపవలయున్నాము. అంతర్జాతీయ దివ్యజ్ఞాన మహాసంఘమునకు ప్రతినిధులగు మేము మా ఆధ్యక్షుల లేఖన సంపూర్ణముగను సమగ్రముగను ప్రకటింపవలెనని కోరుచున్నాము. లేవనైట్ మిత్రమండలి చేరులందును తటస్థ చేతములందును చాల నానందము కలుగలగు. దివ్యజ్ఞాన సమాజసభ్యులు హిందూదేశమున 7000 మందియును బ్రతిష్ఠాచేతమున 3500 మందియును ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 6600 మందియును మైసూరులో 1000 యును ప్రాన్సులో 1200 మందియును ఇటలీలో 300 మందియును ఆస్ట్రేలియాలో 2600 మందియును దక్షిణాఫ్రికాలో 270 మందియును నెదర్లాండులో 2500 మందియును స్కాండినేవియాలో 1100 మందియును గలరు. విశ్వవ్యాప్తమగు మతసంబంధ ప్రతిష్ఠాపకముయొక్క సంకల్పములకు ఛేదబద్ధముగారి మాటలవలన సహాధుగులుగుటవలన ఏర్పడిన మహాగ్రహాంతరమును తొలగించుటకు సంఘమువారు కోరుచున్నారు. (సం) పి. బి. రాజరాజు - కార్యనిర్వాహక సంఘాధ్యక్షుడు, జే. ఆర్. ఆర్యకొండ్రంగు శక్రకుమారి. దివ్యజ్ఞానసమాజము - చెన్నపురి పట్టణము."

మిథునాను రాగము:— ఇది మొక్క చక్కనిది

శ్రవణమునకు మైన నవల. గ్రంథకర్త పాణ్డ్యుశ్రీశ్రవణానంద శృంఖల, వీరభూషణుని గ్రంథరాయలు రచించి బ్రహ్మ శ్రీ శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు చదువులకు ప్రోత్సహించారు. నెల 0-12-0. ఇంద్రునికథ కేవలము కల్పితముగాక చరిత్రనుసరించి వ్రాయబడినది. మైలకొండము కవనము. బసవసామ్రాజ్యమున కైలసకును సుబోధకముగ వున్నది. కథకథ వనోహరము. వర్ణనములు కడునింపుగవచ్చును. గృహస్థుల ప్రతివారియింట నుండదగిన పుస్తకము. ప్రకృతిస్వభావములు స్వతస్సిద్ధముగ వర్ణింపబడినవి. దంపతుల నిజమైన యుద్ధాగమించుకొనవలెనని ప్రపంచమున కేవలము భవాశేష భగవానులకు గుణగంధర్వ సరయకుండ కవచములను గానించు వారికి దీనివలన విశ్వయముగ విజ్ఞాన పులకము. శాస్త్రిగారు రచించిన వీరభూషణ విశ్వవిద్యాలయమువారు 1918-19 ఇంటును విద్యార్థులకు విద్యార్థులకు పతనము గ్రంథముగ నియమించుటయే వీర గ్రంథముల శ్రేష్ఠతను ప్రకటించుచున్నది. కలయువారు హరి అంకుశ, రామచంద్ర, కోట రామచంద్ర పురం, తాంబూల, గోదావరిజిల్లా యని వ్రాసికొనవలెను.

స్థానిక వార్తలు

వైద్యోపన్యాసము:— ఈ శో. సాయం కాలము (21-7-17) 5½ గంటలకు వైద్యకళాశాలయందు డాక్టరు గురుస్వామిగారు 'కలరా' ను గురించి యుపన్యాసించెదరు.

దక్షిణఇండియా బ్రహ్మసమాజము:— ఈ నెల 22-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 6-గంటలకు ఉపాసనా శంధిరమున (97 అన్నాపిల్లపేడి - చెంగాబజారుయొద్ద) జే. పి. నారాయణగారు ప్రాధికము సలిపెదరు.

సుగంధినిలాససభ:— ఈ నెల 22-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 6 గంటలకు ఈ సభవారు ఆరవ మున "మచ్చెంటు ఆఫ్ వెనీసు" అను నాటకమును విజ్ఞోరియా పురమునందు ప్రదర్శించెదరు.

సంగీతసభ - తిరుపతి క్షేత్ర:— ఈ నెల 22-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 8-15 నిమిషములకు సభామండపమున (1-వెంటూరుల నెట్టిపేడి - తిరుపతి క్షేత్ర) కోలారు నాగరత్నము గానవిశోదము జరుగును.

వైదాపేట ఉపాధ్యాయుల కళాశాల:— గత సంతర్సమున నీ కళాశాలయందు 112 గురు విద్యార్థులు ఉండిరి. అందు 93 గురు బ్రాహ్మణులును, 7 గురు బ్రాహ్మణేతర బాలులవారును, 12 గురు దేశీయ క్రైస్తవులునుగ నుండిరి.

చెన్నపురి గవర్నరుగారు:— వీరు గతరాత్రి 8-14 నిమిషములకు సభివారముగ చెన్నపురినుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి. మొన్నరాత్రియే, వెల్లిరన ప్రకటనము పొందబడిన మైమ్మపత్రికా సంపాదకునివలన తెలుపబడినది.

పార్టు హిందు సంఘము, తిరుపతి క్షేత్ర:—

ఈ నెల 23 వ తేదీ సోమవారమునండి విద్యార్థులకు పార్టు హిందు నేర్పబడుట ప్రారంభించబడును. ఛేరగోరు వారు ఆగష్టు 1 వ తేదీలోపున జేరవలయును. ఆ నైని చేరగోరినవో చేర్చుకొనబడును.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:— ఈ నెల 22వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 5 గంటలకు సభామండపమున (14 బ్రాహ్మణ) 'నర్సి కథారత పితామహ' డాక్టరు దాదాభాయి వారోజీగారి మరణమునకు సంతాపమును తెలుపుటకు సభాధ్యక్షులగు రావుబహదూరు పిట్టి త్యాగరాజు శ్రేష్ఠి. ఎ. గారి ఆధ్యక్షత క్రింద మొకసభ జరుగును.

దివ్యజ్ఞాన సమాజము-తిరుపతి క్షేత్ర శాఖ:— ఈ నెల 22 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 5-15 నిమిషములకు సభామండపమున (తిరుపతి క్షేత్ర - నెట్టిపేడి 122 వీరమయ్యుల బాంకి) ఎర్రేట్టు ఉద్దగారు దివ్యజ్ఞానము-సాంఘిక సేవాసిద్ధాంతము అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యాసించెదరు.

రావుసామెలు కలవల కణ్ణునుస్టేగారి ధర్మ

వైద్యశాల తిరుపతి క్షేత్ర:— 18-4-1917 మొదలు 17-7-1917 వ తేదీ వరకుగల మూడు నెలలలోను ఈ వైద్యశాలలో 42008 వందలకి చికిత్స చేయబడినది. వీరిలో 15738 వందలకి క్రొత్తవారు. తక్కినవారు ప్రాతవారు. దామాపాను దివ్యునకు 462 మందికి వైద్యసహాయము చేయబడుచున్నది.

కలవల రామానుజు శ్రేష్ఠిగారి ఉచిత్రరాత్రి

పాఠశాల:— ఇటీవల ఎగూరుగూ షానిక సేవాసమితి వారివలన నేర్పరుప బడిన ఈ పాఠశాలకు పోషకభారమును వహించుటకు వదాన్యకోమణులును సహజవిద్యా పోషకులు గగు రావుసామెలు కలవల రామానుజు శ్రేష్ఠిగారు సమర్థులించిని వినుటకు చాలసంతోషించితిమి. సంఘసభ్యులే ఇక మీదటగూడ పాఠములను నేర్పెదరు.

నేటివార్తావరణసిట్టి:— మలభూమందు వాయు

భారము కొంచె మెక్కువయ్యెనని. ఉత్తర సర్కారులందును బంగాళా భారతమునందును గూడ ఎక్కువయ్యెనని. బంగాళా భారతమునకు దక్షిణమునందు వాయుభార మత్యధికమున వచ్చెనని. ఇతరభాగములందు వాయుభారమున మాత్రమేదు. వచ్చుచుతీరమునందు చండవాయువులు వీచుచున్నవి. సముద్రము కొంతవఱకు భయంకర తరంగములతో జలగురువునది. వచ్చుచుతీరమునందును రాజధానియందును పశ్చిమదిశగా గాడులు వీచుచున్నవి. బంగాళా భారతమునకు నుత్తరభాగమునందు వాయువు సాధారణగతినీ వీచుచున్నవి. ఒరిస్సా తీరమునందుండిన అత్యల్పవాయుభారము గల స్థానము చలించి ఒరిస్సా లోని భాగమునకు బోయినది. చెన్నపురి నుత్తరమునందు మధ్యమోష్ణము సాధారణస్థితికి తగ్గియు, చెన్నపురికి దక్షిణమునందు సాధారణస్థితికి మించియున్నది. మలభూమందు రాత్రి యుష్ణము సాధారణస్థితికి తగ్గియు, పగటియుష్ణము హెచ్చియున్నది. రాజధాని యుత్తరభాగమునందు రాత్రియుష్ణమును పగటియుష్ణమును సాధారణస్థితికంటె తక్కువగానే గలదు. గుంటూరు, గూడలూరు నాగపట్నము కొలంబో కడప, తిరుచినాపల్లి మధులయందు 95 వందల 99 (95) డిగ్రీల కంటె కష్టముగలదు నెల్లూరు, చెన్నపురి, కర్నూలు, నెల్లూరు, నేలంబయందు 90 డిగ్రీలవఱకు 93 డిగ్రీలవఱకు కష్టముగలదు. తక్కినవోట్ల 89 డిగ్రీలకు తక్కువయుష్ణము గలదు. అంటటను వాయువునం దార్ద్రత హెచ్చినది. అంటటను మేఘములు పట్టినది. పచ్చుచుతీరమున విశేషముగ వర్షము కురిసినది. ఉత్తరసర్కారునందును కర్ణాటకమునందును ను కొద్దిగా క్షయించినది.

కుక్కకు విషము పెట్టినపుడు:— ఎకలోపురమందు మహమ్మదు ఖాన్ అను ఒక తగురునిని మగు మహమ్మదీ యువకుడుగలడు. ఇంటిపొరుగున ముడియనునొక స్త్రీ నితనియించుచును. ఆమె కుమార్తెలలో నొకరైనను ఎకలో పురము కాకా కనిపేయి బాహా అనువాడు ఉంచుకొనెను. అతడు రాత్రినేళలందు ముడియంటికి బోవునప్పుడు యీ మహమ్మదు ఖాన్ కుక్క అరచుచుండెను. అందుకొరకు దానినిపట్టు యిచ్చుచువలెననితలచి అతడొకనాడు విషముపెట్టెనని మహమ్మదు ఖాను ఆనిపెట్టెనునై, లేచుచేసెను. సాక్షివిచారణ జరిగినదిపుట్టి పోలీసుకమిషనరు గారింకను తీర్పుచెప్పలేదు.

గ్రేటుఇండియా పెనిన్సులా రెయిల్వేయందలి పని వాండ్రు కుట్టు ఇంక నట్లనే యున్నది. మొన్నటిదిన 19 జూలై మాలోచించి చెప్పెననునవి పిరప వారందరును లామ్రబాగు కద్ద సమాజేతరులు తగిన న్యాయసలహాను తీసికొన నిశ్చయించిరి ఇందులకు గుభర్నరు నిమిత్తము ను 1-కి రెండవారివంతున చండాలజనుచేసిరి. నిన్నటి (20 జూలై) ఉదయమున బారు యభా కాలమునకు కార్యాలయమునకు వచ్చిరి. కాని పనిని ప్రారంభించ నుద్దేశించలేదు. కాలిని నెలకొల్పు నిమిత్తము పోలీసువారచటికి వచ్చిరి. వారు కార్యాలయమునకై కొంతనేపు నిలిచి నిలిచి తమలో తర్కించుకొని యాస్థానమును మెల్లగ విడిచిరి. ఈ సంగతినీ ఎదురుగ కల్యాణ కార్యాలయమున నుండవారుగూడ సమైక్యపై పనిచేయుట మానిచేసిరి. ఇది తెలిసియుండవారు సహితము పని మానిచేసిరి.

క్రిక్టేషనులకు నవాబు మీరు కమాండర్లు ఆశీర్వాదము గారు:— వీరు ఈ నెల 18వ తేదీన మైసూరు రాష్ట్రమునందలి కుంకూరులో క్రిక్టేషనులై. వీరిటివల నున్నామగారికి సన్నిహితబంధు కోటిలోనివారు. వీరి పితామహులగు నవాబు మీరు మహమ్మదాలీగారు జిల్లాసర్దారు గారికి పితృవృత్తుకుడు. పరియు నిపుడు దివంగతులగు ఆపభాను గారి సోదరులగు మీరు కమాండర్లు ఆశీర్వాదము గారు సుప్రసిద్ధాద్విక సేనానాయకులుగనండి వెల్లింపున ప్రభువుగాకి వెళుక చాలోడ్డునుట యొగాక పీఠభారముగను వెళుకటి మైసూరు మహాను మొదలించిరి. క్రిక్టేషనులకు ఆశీర్వాదము గారును మహావ్యక్తు విఖ్యాతులైరి. వీరు మహమ్మదీయుల పితృకు చాల భనసహారాబా గారికి చాల సహాయముచేసిరి. యురరాజు గారు పేట విద్యా విరాళములను స్వస్థపతకముల మొదలుకు మైసూరు విశ్వ విద్యాలయమునకు రు4000ల మొదలుకు వీరు చరిపోవుటకు కోడ్లకోజులు ముందుగా నేర్పాటు చేసిరి. వీరు యుద్ధభయమునకు రు1000ల నిచ్చినానిని దానధర్మములకు వినియోగింపగోరిరి. వీరు మైసూరు మహారాజుగారి సన్మానమున గోరవో న్యాయమున వహించి మహారాజుగారిచేతను ప్రముఖ ంధరీ భేదము గూడ హెచ్చుగ గౌరవింపబడుచుండిరి.

హిందూ దేశమున
పార్లమెంటునభివారి
అధికారము.

మా. రావుబహదరు ఎమ్. రామచంద్రరావుగారు.

హిందూ దేశ పరిపాలనా విధాన పునర్నిర్మాణ సమస్యను పరిష్కరించుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వాధికారమును నిర్ణయించు శాసనములను మార్పుచేయించుటయును, హిందూ దేశము స్వపరిపాలనను నందవలయునెడల, అధికారుల యొక్క అధికారములు పూర్తిగా మార్పు నొందవలయును. తమ రాజకీయ విషయములను తామే పరిష్కరించు కొనుటకు భారత ప్రజల కధికార మొనంగవలయును; సాక్ష్య మైనంత స్వేచ్ఛలో, హిందూ దేశ పరిస్థితులబట్టి, దేశపు త్రులకు పరిపాలనను పట్టాగ నెవరైనా వలయును. "దీన్న దిన్న సంస్కరణములు పెద్ద సంస్కరణములకు తీసు ప్రాయము" అని యొక ప్రాచీన మత కలము. మా రాజ్యము నా పరమము, రాజ నీతి యను అగు మోక్షోపశ్రుతిగా శివాకృత్యము నిబంధించి కల్పించియున్నాడు. తాత్కాలికమును సుకవిన్న సంస్కరణమును సుస్థిరమును నొక పెద్ద సంస్కరణమార్గమున చేయుక పోయిన యెడల నది రెండవదానికి మార్గనిర్దేశక మగును. ఆశయ లభిస్తే చేయబడు సంస్కరణము లన్నియు, కాలక్రమమున కభివృద్ధి నొందుచు, దేశపు శాస్త్రవిద్యకు మార్గదర్శకములు గావలెను. ఈ మార్గమున నున్నచో, మన దేశాభివృద్ధి కై చేయబడు రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనా సంస్కరణము లన్నియు జరుగవలెను. హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్యము నొకదాని మనచందము గోరుచున్నాము. ఈ విషయమై చేయబడు సంస్కరణము లన్నియు, ఈ ఆశయమును పాటించునవిగ నుండి వలయును గాని, మార్గనిర్దేశకములుగ నుండరాదు. ఈ విషయము గ హిందూ దేశ పరిపాలనా విధానములలోని మార్పును జరుగవలెనని పూర్వమును నున్న కట్టలేదు. సమయానుకూలము గు సంస్కరణములను జరుపుటచే, ప్రభుత్వమువారి కవికాసన ప్రయోగముచే దేశమున సంపత్తి ప్రబలుటయు, తత్ఫలమున జాతీయాత్మకతయు దేశమున వ్యాపించుటయు తలస్థించుచున్నది. 1892 సంవత్సరమున జేయబడిన సభా సంస్కరణములను, 1909 సంవత్సరమున జరిగిన మింటో మార్లే సంస్కరణములను, దేశమున వేరులు నాటుకొనియున్న ఆకాంతిని సాగ క్రొత్తుటకై చేయబడినవి. కొన్ని సమయములలో, భావి కాలమున పర్యాయములలో, సున్న సంస్కరణములు జరుగుచుండును. ముఖ్యమున దేశమున సామాజిక భావములను 1911 ఎస్. పి. సింగ్ గారు, హిందూ దేశ పరిపాలనా పద్ధతులను ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించి ప్రకటించుట నుండియుండిరి. హిందూ దేశమున పరిపాలనను పట్టాగ ను నధికారము నొసంగవలెననియు, కాని యీ విషయమై యెట్టి తీర్మానమున కైనను వచ్చుటకు పూర్వము తగిన పరిశోధన మనసరమనియు "మైన్సు" పత్రిక ప్రానియున్నది. ఏదియుగ ణిటి పరిశోధనము జరుగవలయునో, భారత దేశ ప్రజానాయకుల కిందు పట్టానుటకు మిగలవో లేదో యనువిషయమును గూర్చి మనకేమియు తెలియదు. ఇందులో ఈ విషయముల గూర్చి మన యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుట మంచిది.

పార్లమెంటు ప్రభుత్వగారి అభిప్రాయము. 1858.

1858 సంవత్సరమున ఇండియా ప్రభుత్వనియమన నొక బిల్లును పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశ పెట్టినవనవరమున కైకొంటు పార్లమెంటు గారి రీతియుగ ముంటాడిరి:— పరిపాలనాధికారులందఱును, పార్లమెంటునకును, ప్రజాభిప్రాయమునకును, రాజునకును ఉత్తర వాదులు గల నందవలయునని బ్రిటిషు రాజ్యపాలనా విధానముల నలన తెల్లమగుచున్నది. ఇది బ్రిటిషు రాజ్యతత్వము. కాని హిందూ దేశ పరిపాలనను పార్లమెంటున కుత్తరములు కావలెను, రాజు చే నియమించబడనట్టియు, అధికారుల చేతులలో నున్నది. ఆ దేశములో వర్తకముచేయు నధికారము గలవారే వారి నెన్నికొనుచున్నాడు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునలన న్యయ లనేకములు గలవు. ఆపరిపాలనా పద్ధతులు మార్పుచేసిన దేశపరిస్థితుల కనుకర్తింపవు. హిందూ దేశ ప్రభుత్వము కొద్దికొద్ది రైతులు, బోధకులు, కంప్లైంట్, గవర్నరు జనరలు, వీరు ముగ్గురు చేతులలోను నున్నది. బోర్డు ఆఫ్ కంట్రోల్, పిల్లయొక్క. 1281 సంవత్సరము ఇండియా

శాసనము ననుసరించి స్థాపితమైనది. వీరు పార్లమెంటు వారికిని ప్రజాభిప్రాయమునకును తమ కార్యముల కుత్తరవాదులు. కోర్టు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు హిందూ దేశములో వర్తకముచేయు నధికారము గలిగినవారు వీరు నియమించు దైరుత్వము హిందూ దేశమున కానుభవజ్ఞానము గలవారు. గవర్నరు జనరలుకు స్వప్రార్థన త్రాధికారము గలదు. ఈ ముగ్గురియొక్క పరస్పరసహాయము తో భారత దేశము పాలింపబడవలెనను విషయముల సంస్కృతి కరముగ లేదు. హిందూ దేశ పరిపాలనమున పార్లమెంటువారు శక్తియు కలుగజేసికొనరాదనియు, అట్లయినయెడల, ఇంగ్లాండు దేశములోని ప్రజాభిప్రాయములను బట్టి ఇండియా పరిపాలనను మార్పు నొందుచుండవలయుననియు, కొందరు చెప్పు మాటలను పార్లమెంటువారు తీవ్రముగ ఖండించిరి. ఇంగ్లాండు దేశమున రాజకీయ విషయములలో న్యయించు సూత్రములే హిందూ దేశమునెడలకూడ నవనర్తింపజేయవలయునని వీరు వాదించిరి. హిందూ దేశ మభివృద్ధిగాంచ నందులకు, ఆ దేశ విషయములయెడల అంగ దేశ ప్రజలకు గల జ్ఞానభాగ్యము, ఆ దేశ పరిపాలనాధికారులు పార్లమెంటు సభవారి కుత్తరవాదులు కాకుండుటయు కారణము. ఇక ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కార్యవిధానాధికారమును గూర్చి యిందుక యోచితము. ప్రజాభిప్రాయమును బట్టి అధికారమును కేంద్రీకరించి, హిందూ దేశ పరిపాలనాధికారులు, రాజు యొక్క అధికారముక్రింద నుండి, అతని చేరువ మంత్రులచే పాలింపబడుచు, పార్లమెంటువారు కుత్తరవాదులగునట్లుండవలయును. కాని, ఇప్పుడున్న రీతిని యెవ్వరికిని లోబడక న్యవస్థాపితములను అధికారుల చేతిలో పరిపాలనముండిన నెట్టి లాభమును చేకూరదు.

1858 సంవత్సరమున జరిగిన రాజకీయ విషయపు మార్పులు

1858 సంవత్సరము ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనము ననుసరించి తూర్పు ఇండియా సంఘమునుండి దేశ ప్రభుత్వము రాజిగారి యధీనమైనది. ఈ మార్పునకు వలయు శాసనములు, అప్పుడు జరిగిన వైశిక ప్రవేశపరమును బట్టి అంగ్లేయుల కీ దేశముల యెడల గలిగిన కొన్ని దుర్భిప్రాయముల కనుగుణముగన, సమయానుకూలముగన, చేయబడినవి. పార్లమెంటువారు 1858 సంవత్సరమున మహాదానిన బిల్లు, డిక్లేరేటరీని ఎరించిరి. ఈ బిల్లు ననుసరించి హిందూ దేశ పరిపాలనా విధానములు నిర్ణయించబడునెడల, భారతీయులు తమ కష్టములకు తగిన నివాసముల నందజాలవని డిక్లేరేటరీ గారు ఈ సంవత్సరమున నుడిచిరి. ఈ బిల్లు ఉప సంపాదింపబడి, యొక నొక క్రొత్త బిల్లు సృష్టించబడినది. హిందూ దేశపు శాసన నిర్మాణ కార్యవిధానాధికారములు రాజ ప్రతినిధి యొక్కయు, వారి సభవారియొక్కయు చేతులలో నుండవలెననియు, వీరు పెండను నగరమున నున్న 15 మంది గల సంఘమున కధికార ముండవలెననియు, ఈ బిల్లుయొక్క యుక్తేతము. హిందూ దేశ పరిపాలనమునకై 1858 సంవత్సరమున చేయబడిన శాసనములన మార్పు లనేకములు జరిగినవి. ఇందు మూలమున ఇండియా ప్రభుత్వము విప్లవీయ రాజిగారి కొరంగు బడినది. హిందూ దేశ విషయముల నింగ్లాండులో పరిష్కరించుట కొక కార్యదర్శము, అతని కొక సహకార సంఘమున నేర్పాటు చేయబడినది. ఇండియా దేశపు ఆదాయములపై అధికారము కార్యదర్శిగారికిని, సభవారికిని కలదు. (సకేమము)

హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారియందు గల విశ్వాసమును హిందూ దేశ సంఘమువారు జూపుట

కలకత్తా, జూలై 20:— నేటి సాయంత్రమున మా ప్రవాసచంద్ర మిట్టెగారి యధ్యక్షతక్రింద ఒక సభ జరిగినది. తత్సందర్భమున హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారియందు తమకుగల విశ్వాసమును తెలుపుచు హిందూ దేశపు సంఘమువారిక తీర్మానమును జేసికొనిరి. ఈ క్రింది తంత్రీవాదులు ఇండియా కార్యదర్శిగారి కంపబడినవి:— "మీరు ఇండియా కార్యదర్శిగ నియమించబడినందులకు కలకత్తాలోనున్న హిందూ దేశపు సంఘమువారిందఱును పరమానంద భరితులయైతిమి. 2. హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారియందు, కలకత్తాలోనున్న హిందూ దేశపు సంఘమువారికిగల భక్తివిశ్వాసములను పార్లమెంటు సభవారికిని బ్రిటిషు ప్రజలకును తెలియజేయుట హిందూ దేశపు సంఘము వారిందఱును మిమ్ములను ప్రార్థించుచున్నాడు. తమ ఉదారభావముతో హిందూ దేశమున పరిపాలించుటచే హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారు భారతీయులనున్నవలె పాత్రులైరి. హార్డింజ్ ప్రభుత్వగారిని గురించి మనస్థిరముగు తీర్మానమును జేయవలదు భారతీయుల యభిప్రాయమును గూడ గమనించి తీర్మానమును గావించవలెను.

చిల్కాస్టీచురు.

(మా స్వకీయవిలేఖరి యొద్దనుండి.)
బాధక, జూలై 17 తేది:— స్టీచురులోని చాల భాగము యగ్రహుడైరి. కలకత్తానుండి విచ్చేరిన టిగ్ స్టీచురు గొలుసుల సహాయముతో మూడు నాలుగు దినములనుగడి చిల్కాను ఈడ్చుచుండ 50 ఆడగులు మాత్రము లోనికి జరిగినట్లు తెలియచున్నది. స్టీచురులో మదరాసు, కాకినాడ ప్రాంతముల నుండి యెగువతి అయిన నవ్వులుబస్తాలు, నెయ్యి, బట్టలు, గ్రుడ్లు పొగాకు, ఉప్పుచేపలు వగయిరాసామగ్రి నీటితోతడిచి ముప్పాతికభాగము చెడి, దుర్గంధము నుడిచిలు వ్యాపించుచున్నది.

విశేష సామగ్రి యందుకుటచే నొకనకులభముగ నీర్పు కొని పోవుటకు వీలులేదని నాకాధికారులు తెలిపి వీలయినంత సామగ్రిని దుర్భిక్ష బ్రయత్నించి పనిచేయుచున్నార. దుర్గంధమున సహింపలేని కూలీలను మంచి మాటలతో బోధించి దినమునకు ఒకరూపాయి కూలీవొప్పన ఇచ్చి సుమారు నెయ్యి నవ్వుల బస్తాలును, బట్టల బేలులను దరికి జేసి కంపెనీవారు ఆదేశ పుచ్చుకొన్న రెండు మేడలలో వేయించిరి. దుర్గంధము గ్రామములో వ్యాపించి యున్నది. ఇటీవల కలరా మహాదీకములతో బాధనొంది ఆనీకులుమృతి మొందిరి. ఈ దుర్గంధమువల్ల యొక నెటువంటి రోగములుగూడ నోయని ప్రజలు తీర్చిదిద్దుచున్నారు. అదిగాక చెడిపోయిన నవ్వుల బస్తాలు స్వల్పధరణకు వేలమువేయుటచే కొంతమందిగుర్గంధ మైన ఆబస్తాలు స్వచ్ఛములకు దెచ్చి దాచుకొనుచున్నారు. యూనియను వారింకేమాత్రము శ్రద్ధగలుగ జేసికొనకుండ యందుకుట చాల ఆశ్చర్యముగ నున్నది. దినమునకు ఒకరూపాయి కూలీ వొరుతునని ఆసతో బోయిన కూలీలు కండ్లమంటచే బాధమొందుచున్నారు. రెండుదినముల నుండి కూలీలు నెట్లు మాటి. అందుచే నొకకాదులు దూమునుండి కూలీలను రప్పించి దుర్గంధసామగ్రి రరిజేర్చి బ్రయత్నించుచున్నారు. క్రామములో ఎగురుతీతున కొబ్బరి వనైరా సామగ్రిలో సుమారు అయిదువేల రూప్యములకును నష్టముకలిగినది. కాకినాడలో ఎగురుతీ అయిన సుమారు రెండువేల నవ్వుల బస్తాలు, నెయ్యి, పొగాకు, గ్రుడ్లవనైరా చాలలట్లుకు భీమా చేయబడినది. అచ్చటనుండి వర్తకులు వచ్చి నాకాధికారులయొద్దను పొత్తువారందరికీ కేట్లుపుచ్చుకొనిరి. అందు ఒక టిగ్ నానులోనున్న సభలో కొంత చెడిపోయినను రెండవ క్లాసులో ప్రాచాలాభాగము తిండినదనియు, మూడు నాలుగు క్లాసులలో కాలి వ్యంసమునదని ప్రానియిచ్చిరి తెలియుచున్నది. కాకినాడ వారి సభకు మొత్తం సుమారు ఏబది వేలు రూప్యము లుండుననియు మదరాసులో నెగురుతీ అయిన బట్టల బేలుల వెల పంచొమ్మిదివేలనియు తెలియుచున్నది. బట్టల వర్తకులు బేలులవిక్రియచేసినబట్టలను చాకలి వాడ్రచే శుద్ధిపరచించి తిరిగి నాకాధికారులకు అందజేయుచున్నారు. వారు భీమా చేసులేదనియు అందుచే చాలసామ్యు న్యము సంభవించినదని గోల జేయుచున్నారు.

నిర్మలమైన మలబారు సారాయి.

(కొబ్బరికల్లునుండి బట్టిదొందబడినది)
కొల: బో: అరికవలెనె, ఇది మలబారులో సిగ్గుముచేయబడినది.
బహు నిర్మలమునది. ఆరోగ్యకరమయినది.
డబబు, కాలుగలను, బుళ్లుగల పెట్టెలుగ అమ్ముబడును.
విడి నీసాలు అమ్ముబడవు.
యన్. పి. సారధి, అందుకో,
(826) మదరాసు.

విరోధామహాసంగమము

రష్యాలో మరల ప్రజల కలవరము - 500 మంది హతులగుట

(1) హాల్బి ప్రభువును బాల్కనాగు చాల పట్టుదలతో సమర్థించుట

(2) రష్యాలో ఛాంతి గలుగుట - తాత్కాలిక ప్రభుత్వము నిలువబడుట

ప రా సు వారి కో క వి జ య ము

(రైటరు ఏ. జి. స్పీ.)

ఇంగ్లండు

విదేశ కాశ్యాలయము

హాల్బి ప్రభువు గారు యావత్కాలము

లండన్, జూలై 18:— విదేశ కాశ్యాలయమునుండి హాల్బి ప్రభువు గారు తొలగినచో ప్రజాతామునకు చాల ప్రమాదకరముగ నుండునని బాల్కనాగు తెలప ప్రభుత్వము వారు హాల్బి ప్రభువు గారు విదేశ కాశ్యాలయపు కార్యభారమును వహించునట్లు నిశ్చయించిరిని బోస్నా గారు కామన్స్ సభలో తెలిపిరి. సైనికులను శిక్షించు విషయము గురించి వైనిక సభవారు ఏ లై సెం త త్వరలో తెలియజేసెదరు. సభ్యునియుటకు పూర్వము హిందూ దేశపు పరిపాలనను సభ్యులు చర్చించి ఓలతేస్తుండలకు చాల చింతిలు చుంటి వని బోస్నా గారు తెలిపిరి. హిందూ దేశపు పరిపాలనను గురించి వేరొక సంఘము వారు యోచించిన వలయునను విషయము నాలోచించెదరుని బోస్నా గారు వాదనానుజేసిరి.

జనరలు బ్రౌన్ మెండు

కాక్ స్టాక్ టు నోపియల్ బ్రౌన్ మెండు గారు నిప్పు ధ్వజావళి నుంచుబడినయి వారి యాలోచనాత్మక బాగున్న దనియు హాల్బి గారు నుడిపిరి.

డీలరు గారి తీర్మానమును చర్చించుట.

హాల్బి గారి రాజీనామాను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించు నందగ్గరను పార్లమెంటు సభను నాపుణ్యమునైనని కామన్స్ సభలో 18-వ తేదీ సాయంత్రమున డీలరు గారిక తీర్మానము నుపహరించిరి. ఈ విషయమున మంత్రివర్గమువారు గూడ కొంచెము బాధ్యత వహించి కార్యభారమును యోచించ వలెనని గూడ తెలియజేసిరి. ఛాంబర్లెస్ గారు నిందార్లు గారనియు హాల్బి ప్రభువు గారికి రాజీనామా సాంఘికబల మధికముగ నుండుటచే వారి కట్టి న్యాయమును ఖండితేదని డీలరు గారు నుడిపిరి. హాల్బి ప్రభువు గారికి కిలుగ జేసిన సమాధానావకాశమునకును నితర పౌర సేవోద్యోగులను నిందించునని నిశ్చయించబడిన సైనికులతో సమానముగ వైనిక కాశ్యాలయ ప్రకారము సేవకులుగ భావించుట సమంజసముగ లేదనియు హాల్బి ప్రభువు గారు విదేశ కాశ్యాలయమున లేవనెత్తినట్లు ఎట్టి ఇబ్బందులు లేకుండగనే కాశ్యాలయము నిర్వహించ బడగలవనియు డీలరు గారు నుడిపిరి.

హాల్బి ప్రభువు గారికి ప్రతికూలముగ ఏ విచారణ సభవారును గూడ తీర్మానించి యుండవలసిన హెచ్చరిక గారు తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

హాల్బి ప్రభువు గారు రాజీనామా నిమిత్తము చాల సమంజసముగ నున్నదనియు ప్రభుత్వమువారు దానిని నిరాకరించుట తప్పనియు బోయిస్ నెట్ పిక్సు గారు తలచిరి. తమ తాదేవాలలో సుకరకు హాల్బి ప్రభువు గారికి అగ్రామును కలిగిపో తాము సహించవలసినయు అట్లు ఖండితమున తాముగూడ రాజీనామా నిచ్చెదమనియు బాల్కనా గారు నుడిపిరి. ప్రభుత్వమువారు పౌర సేవోద్యోగులను సైనికులను విచారించుటకు ఒక విచారణసభ నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నించినట్లు రిండు ము అయ్యది యంగికరించబడలేదని నుడిపిరి. నివృత్త పౌర సేవోద్యోగులను విచారణసభము వారు హాల్బి ప్రభువు గారిని విచారించినచో వారు నిర్దోషులని ఖండితముగ నెంచెదమని బాల్కనా గారు పలికిరి. పార్లమెంటు సభవారు హాల్బి ప్రభువు గారిని విచారించుటకు విచారణసభవారిని నియమించినచో దానిని గురించి ఇకనే విచారణ చేయుచుండవలసియు బాల్కనా గారు నుడిపిరి. హాల్బి ప్రభువు గారికి తప్పకుండా గట్టి పుచ్చుట వారి యభిప్రాయము గావునయు వారిని విచారించినచో విదేశ ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశ్యము గావున, పూర్వపు ప్రభుత్వోద్యోగులు గూడ ఇదే ప్రకారము నిందార్లు కాకలరని బాల్కనా గారు తెలియజేసిరి.

లండన్, జూలై 19:— వాల్టరు లాంగు గారి టిటుల బలికిని “న్యూస్” పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. చర్చిలు గారి నిర్యాజనమును గూర్చి రామన్న ఫలితము లాలోచింపలేదు. చర్చిలు గారి నిర్యాజనమును గూర్చి యూనియన్ ట్యులు గట్టి పట్టు పట్టినయెడల సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగి గారి నిర్యాజనమును గూర్చి లిబరలు వారు కమిటీవారమును తగు ప్రతిక్రియ నొసరించెదరు.

అట్లను ఛాంబర్లెస్ గారిని విదేశ కన్వేషనను కధ్య త్వనిక నియమించిన బాగుండునని నూచింపబడినటుల డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటిష్ పత్రికల విమర్శన

లండన్, జూలై 18:— మంత్రివర్గపు మార్పులు సామాన్యముగ అతిబాగుకాకతే యోచింపబడుచుండును. ప్రధాన మంత్రి గారు స్వయముగ సాహసించి మంత్రివర్గమున జేసిన మార్పులకు వారిని అందరును అభినందించిరి. క్రొత్త మంత్రి లకు ఆశీర్వాదించుటకు పూర్వము వారి కార్యఫలితములను బట్టి మనము వారిని అభినందించుట చాల యుక్తియుక్తముగ నుండును. సర్, ఈరిక్ గార్డెస్ గారి పదవికి నియోగించబడుదు రని ఎవరు ననుకొనలేదు. కాని అందరును వారి సామర్థ్యమును కొనియాడిరి. గార్డెస్ గారిని నియోగించుట చాల సమంజసముగ నున్నదని వాదన వచ్చిరి. సర్ ఈరిక్ గార్డెస్ గారు పార్లమెంటు సభ్యులుగ గూడ నియోగింపబడుదురని వదలి గలరు. ఛర్చిలు గారి నిర్యాజనమును గురించి ముఖ్యముగ చాల యాందోళనము జరుగుచున్నది. తమ రాజకీయాభిప్రాయముల ననుసరించి పత్రికలు మాంటేగు గారిని, డాక్టరు ఎడిన్ గారిని ఆక్షేపించుచున్నవి.

‘మాన్సింగు పోస్టు’ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— మనము మునగబాలని పదవలను నిర్బింపలేక పోయినను నిర్ణయింపడగు ఛర్చిలు గారిని రాజ్యాంగవేత్తగ నియమించ గలిగితిమి.

టైముస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఛర్చిలు గారి ఉత్సాహము తెలిసి తేటలు మందుగుండు సామగ్రి నిర్మాణమునందు చాల చక్కగ వినియోగించును. కాని క్రొత్తగ యుక్తికి పన్ని పునస్సృష్టిని జేయుటకు ఎవరును ఇచ్చగించరు. మందుగుండు సామానును తయారుచేయుటకును, ఆ కార్యాలయముల కూలీల నియమించుటకును సంబంధ ముండగూడదు. దీనిని త్వరలో యోచించుట అగత్యము.

డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక యిట్లు ముచ్చుచున్నది:— సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగి గారిని నియోగించుట అంతయోగ్యముగ లేదు. కాని చర్చిలు గారు మంత్రివర్గమున ప్రవేశించినచో చాల సమంజసముగ నుండును. విషయముల నన్నిటిని చర్చించుచు ఛర్చిలు గారును, మాంటేగు గారును ప్రభుత్వపరిపాలనను బల పరచ గలరు.

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక ఇట్లు తెలుపుచున్నది:— ఇది వరలో సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగి, డాక్టరు ఎడిన్ గార్డెస్ తమ కాశ్యాలయము నెక్కలేక పోవుటచే వారి పుక్తు క్రొత్త పదవులకు నియమించబడుటచే వెతుకటి యుద్దోగములు తొలగి సాయించుటకు పీఠికయు సంతరించవలసి యున్నది.

హాల్బి ప్రభువు గారి నిర్ణయిత్వము.

లండన్, జూలై 19:— డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. సైనికుల సేనముల నన్నేర్పించుట కొక వైనిక న్యాయాధికారిని నియమించుట సైనికుల కుపకారమే గాని అపకారము కదని బాల్కనా గారు ప్రజల సభలో వాదించిన వాదము మిక్కిలి స్పష్టముగ నుండి మనస్సునకు బాగుగ

పట్టువడుచున్నది. దొరతనము వారు నూచించి వినిధతరగతే న్యాయాధికారులెవ్వరి చేతను హాల్బి ప్రభువు గారిని ప్రజల సభవారు విచారించబడనీయకుండుట హాల్బి ప్రభువు గారి కం తియు కష్టముగ నుండగలదు. అందరినిదేచి పెట్టి హాల్బి ప్రభువు గారి నొక్కరినే పరిశోధించుట అసందర్భమని బాల్కనా గారు చెప్పిరి. “మన మందఱమును తప్పించుకొని అతని నొక్కనే హింసపాల్పేయుట యన్న నాయెడలు మంచు చున్నది.”

పూచీదారులు శిక్షింపబడవలెను.

టైముస్ యూనియను కాంగ్రెసువారి పార్లమెంటులో కమిటీవారు మెనపాటామియా నివేదనలో సేరథులుగ నెన్న బడినవారినిగూర్చి యేమియు చేయగూడదని దొరతనమువారు నిశ్చయించుకొనుట మంచిదికాదని యాక్షేపించిరి. ఇంకొకరిని స్థితులలోనుండినశిక్ష నొందవలసి యుండుగట్టి పూచీదారుల నందరిని ఓడిచి పెట్టక, వారికితగిన శిక్ష నొసగవలసినదని వారు ప్రధానమంత్రి గారిని హెచ్చరించిరి.

మాంటేగు గారి యుద్దోగమును గురించి

బ్రిటిష్ వారి యభిప్రాయములు.

చాలమందివాడు కాని బాధ్యత నెఱుంగనివాడు.

లండన్, జూలై 19:— మాంటేగు గారి ఉద్దోగమును గురించి బ్రిష్న్ బ్రిప్రాయములు గలవు. డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక ఇట్లు నుడుపుచున్నది:— ఇండియా కార్యదర్శిగ మాంటేగు గారు తమ విద్యుత్ కథర్మములను సమగ్రముగ నెరవేర్చ వలెను. సహాయకార్యదర్శిగ నున్న పుడు చాల ప్రఖ్యాతిని గడించిరి. మెనపాటామియా నివేదికమును చర్చించు సమయ మన పీరిచ్చిన యుపన్యాసము హిందూ దేశపు పరిపాలన సమ స్థలపట్ల వీరికి గల సానుభూతిని స్పష్టము జేయుచున్నది.

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఇటీవల క్రొత్త ఉద్దోగములను గురించి ప్రత్యేకము విస్తారముగ నుడువవలసియున్నది:— హిందూ దేశపు సంగతులన్నియు మాంటేగు గారికి ముందే తెలియును. ఇటీవల హిందూ దేశపు పరిపాలనయందు గొప్ప సంస్కారములను జేయవలసిన మని గూడ మాంటేగు గారు నుడిపిరి.

టైముస్ పత్రిక అభిప్రాయము ఈ క్రింద ప్రకటితము:— మాంటేగు గారు నిశ్చయముగ సుమధుకు. 12 వ తేదీని కామన్స్ సభలో తమకు ఇండియాను గురించి సంగతులన్నియు బాగుగ తెలియుననియు హిందూ దేశ మపరిపాలన సమస్యల యందుతమకు చాలవరకు అభిరుచిగలదనియు మాంటేగు గారు కామన్స్ సభలో 12 వ తేదీని నుడిపిరి. కాని ఇదంతయు మాకంత బైర్యమును కలిగించుటలేదు. ఇందుమించుగ మాంటేగు గారు ఇండియా సభను ఆక్షేపించిరి. ఇండియా సభవారి అభిప్రాయములను మన్నన సేయకుండగ తమ యధికార విజృంభణ నిమిత్తమే మాంటేగు గారు ఈ క్రొత్త ఉద్దోగమును స్వీకరించుటకు సంకల్పించుకొందురని మేము హింపబాలము. ఇటీవల హిందూ దేశ భావికాలపు పరిపాలనను గురించి ఏమేమో మాంటేగు గారు నూచించిరి. కాని ఆవన్నియు బాధ్యత నెఱుంగనివారు నుడివెను సంగతులు, దూర దృష్టి గల మంత్రి లేవనెత్తు ఇట్లు నుడవకలరు. ఇట్లు పలుకరు.

స్పెయిను

స్పెయిను సిత్తిగతులు.

జేషియ మంత్రివాసుల్యాలము

లండన్, జూలై 19:— బార్సిలోనాలో అంతయు సె మ్యునిగ నున్నది. ఎట్టియల్లరుల లేకుండగ కార్య విధానమును చక్కగ నడచుచున్నది. క్యాటలన్ పార్లమెంటు సభవారి సమావేశముచే ప్రజలు కోపోద్దీపితులు గా లేదు. నేటిప్రాతః కాలమువేలకైకై, క్యాస్టిలియానుయి కుపకారల సైనికచేయు వారు సమ్మెకట్టిరి. కాని తమక యోచించుకొని పనిని మౌల ప్రారంభించిరి సాగో సావగర్ పొబుడి యొకటి యినుత పట్టాలనుండి తొలగిపోయియున్న తెలియుచున్నది. మ్యాడ్రిడు బార్సిలోనా మధ్యభాగమున వాస్కో ధూమకట విశ్రాంతి స్థలమున పొగబండ్లు డీ కొనినవని గూడ తెలియవచ్చినది. వేల, పియాదగర్ ఉత్తరమడున్న యినుపవారి దగ్గరగూడ కొన్ని పొగబండ్లు కొనినవని యు తెలిసినదనియు సమాచారము గల పొగవల అధ్యంతరము గలిగినవనియు జేషియ మంత్రి గారుతమ వామూలల ను తెలిపిరి.

ప్రాశస్త్య

పరాసువారి వర్తకము

ఒకవారపు లాభనష్టములు.

హైదరాబాద్, జూలై 20:—15-న జూలై తో అంత్యమున వారమున 1037 వర్తక నాకలు పరాసువారి వలన సురక్షితముగ ప్రవేశించినవి. 1020 తెరవాప పదవలు చేవుల నండి వెడలినవి. 1600 టన్నులకు వైబడిన నాకలు 1600 టన్నులకు లోనగు నాకలు (2) రెండు అంత్యములచే నుంచబడినవి. 4 నాకలు అంత్యముల బారినండి పారిపోయినవి.

దొంగిలొచ్చిన ప్రారంభముగుట

శత్రువులపారవశ్యముతో తరువబడుట

లండన్ జూలై 20:—పరాసువారి వర్తకము ప్రకటించి:—సోమి, ఎయిసు మధ్యభాగమున శత్రువుల దళములు దారుణముగ పోరుచున్నవి. ఇంటు క్వెంటిక్కు దక్షిణమున మోవిక్ డిట్రాసు వెంటిని కొండను జర్మనులు ముట్టడించిరి. కాని క్వెన్ ప్రయత్నములైరి. భయానకముగ ముట్టడింపబడుచున్నామని ప్రాయనము ఈశాన్యమునండి హార్టెల్సుకు తూర్పున శత్రువులు మాస్సానులను ముట్టడించిరి. ఈయుద్ధమున చాలదొడ్డు తమ యింట్ల పటాలమును వినియోగించిరి. రెండు పూర్వములయందును శత్రువులు విఫలమైరి. మధ్యమున మాకందకపు మొదటిపంక్తిలో కొంతవరకు మాత్రము చొరబడగలిగిరి. అచట ప్రతియుద్ధములను సరిపి వాని నవట నాపితిమి. శత్రువులకు అపారవ్యయలగునాడ కలుగజేసితిమి.

హైదరాబాద్, జూలై 19:—జనరలు హేగుగారు నేటి రాత్రి టెల్లెఫ్రాముచేరి. మిక్కిలి భయంకరమగు కిరగిముట్టడి చాలున శత్రువులు నేటి ఉదయము లంతా రైతులను దక్షిణ ప్రదేశము నెదిరించిరి. వారిముట్టడికి మేము తగిన ప్రత్యుత్తరము మోసగితిమి. కాని వారు మారంగములో మిక్కిలి కొలది భాగమును మాత్రమే యాక్రమించిరి. మాకందములలో ప్రవేశించి వారిని కంటనే ప్రతిముద్దముల మూలమున తరిమివైచితిమి. నిన్నటి రాత్రి ఛెరిసికి పశ్చిమమున శత్రువులు కొన్ని దాడులను రించిరి. వాని మహానిశ్చయముతో నడవించిరి. అనేక ఫిరంగి దళములనుగూడ సహాయము తెచ్చుకొనిరి గాని ఎచ్చటను మా సంక్షుల జేరలేకపోయిరి.

314-వ కొండదగ్గర పరాసువారి విజయము.

గొప్ప యుద్ధము.

లండన్, జూలై 19:—జూలై 17-న తేదీని మ్యాగు నడికి వామ పార్శ్వమున పరాసువారి పదాతులు నాటిక పాత్రదారులవలె దిగ్విజయముగ పోరాడవని పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయమునను రూపరతి లేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు. జూలై 28-న తేదీని 804-వ కొండకును ఆవు కొద్దు అడవికిని మధ్యన కోల్పోయిన స్థానమును మరల వైకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. శత్రువుల ఫిరంగుల స్థానములు, వాటి సాంధ్యము మాకు చక్కగ తెలియును. పరాసువారు శత్రువైద్యములను అలివారు ణముగ నులుముడిరి. జూను 28-వ తేదీని జర్మను పటాలములు నూటికి 50 చొప్పున రణచుంగు హతమైనవి. క్రొత్త వైద్యములు అసంఖ్యాకముగ సమర సహాయముగా మోలెదినను నూటికి 50, 60 చొప్పున శత్రువులదళములు మిగిలినవి. వాతావరణములు ప్రతికూలముగ నుండుటచే మాడుమార్పు యుద్ధ మాపివేయవలసివచ్చింది. మరల ఇంతలో యుద్ధము జరుగదని తలచి జర్మనులు అలసిపోయిన తరు వైద్యములను విశ్రాంతి కంపుమంద పరాసువారు 1½ మైలు వరకు వ్యాపించునట్లు ప్రతయముగ శత్రువులతో జర్మనులను ముట్టడిం దించిరి. శత్రువైద్యము లన్నియు కలకర మొంగిన వని మానే బంధిక్తులగు జేయబడిన వైద్యులు తెలుపు చున్నారు. పరాసు వైద్యములు జర్మనుల మాడవపక్షిలో ప్రవేశించిరి. శత్రువులు తమ మొదటి పంక్తి పరాసువారి స్వాధీన మగుట నెలుగనే ఎలుంగరు. పూర్వము జూలై 28-వ తేదీని జర్మనులు ఆక్రమించుకొన్న స్థలమున పరాసువారు 800 గజములవరకు తమ స్థానములను స్థాపించుకొనిరి. అతి స్వల్పమగు నష్టములతో పరాసు వారి యుద్ధమును విజయము గాంచిరి.

ఫ్లెమింగ్ గారు హేగుగారి నివేదికము.

లండన్, జూలై 20:—గ్రావెల్లి దగ్గరను, వైరెసు కుత్తరముగ నను బ్రెవిస్ గారు జనానంతముగ గాడిని సల్పిరి. ఇంటు క్వెంటిక్కు వాయుగ్రాహకము నొప్పున వైద్యుని మూలగను శత్రువులు శత్రువులతో తీరముగ వారిరి.

పరాసువారి ఇటీవలి ప్రకటనము.

లండన్ జూలై 20:—పరాసువారు శత్రువైద్యము మిట్లు ప్రకటించిరి.—ఆర్మీవైసు, డ్రాయిను యుద్ధ యతి దారుణముగ నన్నది. తమశత్రువులనన్నిటిని భయంకరముగ కేంద్రీకృతము గావించి చాలవరకు గాత్రికాలమును శత్రువులు తమయుద్ధములను మరలపారంభించిరి. నిన్నటి సాయంత్రమున క్రాయను, వాంట్ల రు పీ త భూములయందు శత్రువులు గొప్ప వైద్యములతో ప్రబలముగ ముట్టడించిరి. రణరంగమందంతటను వైద్యములు బాహా బాహిని వెనంగిరి. మావైద్యులు అమిత బల పరాక్రమములను ప్రదర్శించిరి. అతి నిబ్బరముగను అతి పట్టుదలతోను మా వైద్యము లత్యుచ్ఛ్రేతముగ పోరుటచే శత్రువైద్యము లన్నియు ప్రతిహతము లాయెను. మాస్సానును లన్నిటిని నిలబెట్టుకొనగలిగితిమి. కాల్లిఫోర్నియా పీతభూమియందు గాని కేసు మెంటు పీతభూమి యందు గాని జర్మనులు ఒక అంగుళము వైద్యనాక్రమించుకొనబాలలేరి. పాపము జర్మనులు ఎంతటి కష్టములకైన సరించి పోరిరి. కాని ఏమియు ప్రయోజనము లేకుండెను. మామందున్న ప్రదేశమంతయు మృతక శబ్దములతో నిండియున్నది. ఎచట జూలినను రక్తపు మడుగు చే కాని ఎందు మన్నవి, దీరంజేసి శత్రువుల పారవశ్యములు విధితమగుచున్నవి. రుక్మ ప్రదేశము గూడ స్పష్టమగుచున్నది. కాల్ఫోర్నియా, కేసు మెంటు పీతభూమి మధ్యను జర్మనులు కొంత ప్రదేశమును వశము జేసి కొనుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని వ్యర్థ ప్రయత్నము లైరి. తీరముగ ప్రతియుద్ధమును సల్పి శత్రువు లాక్రమించుకొన్న ప్రదేశమును మావశముజేసికొంటిమి. పీతభూమి లక్షమంతయు మాస్సాధీనములో నేయున్నది. 600 మిలటరు ల ప్రదేశము మాత్రము శత్రువుల స్వాధీనములో నున్నది. పీతభూమి వత్తరభాగమున నున్న మా మొదటిపంక్తిలోనున్న స్థానములను శత్రువులు ముట్టడించి కన్నము జేసిరి. కాకతి వైద్యులను 20 మందిని బంధిక్తులగు జేసితిమి.

దుష్పూర్

దుష్పూర్ అలివాదులు.

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 19:—కలహములన్నియు పూర్తియైపోయి తలపరమ్యుని స్థానిక వైద్యాధికారి తెలిపెను. ప్రధాననగరమున మరల శాంతిని నెలకొల్పటకు చేయు ప్రయత్నము లన్నిటియందును దౌరతనమువారికి సహాయ మొనర్చినవని వైద్యక ప్రతిష్ఠాపనలన్నియు మాటయిచ్చెను. గత రెండుదినములలో 500 మంది చంపివేయబడిరి. నిన్నటి దినమున ననేక బ్యాంకులు, కర్మాలయములు మాసివేయబడినప్పటికిని, బ్రాములు నడవనండవప్పటికిని స్థితి చాల బాగున్నది. తాత్కాలిక దౌరతనపు సభ్యులలో దొరికిన వారి నెల్ల పట్టుకొనెదమనియు, ప్లేటుట్రెజరీ, స్వంతబ్యాంకులు మొదలగువాని తుపాకులగుండ దొరకినంతవట్టువరకు సంగ్రహించెదమనియు, మాక్సిమాలిష్టులు చేసిన ప్రయత్నములు కొనసాగలేదని తలచుట కనేక కారణములు గలవు. కోసకుల కావలినదములు వచ్చుటవలన చాలవరకు శాంతి నెలకొల్పబడెను.

పెట్రోగ్రాడు స్థితి.

లండన్, జూలై 19:—సాయం 5:—పెట్రోగ్రాడు నందలి స్థితి యభివృద్ధిలోనికి వచ్చుచున్నది. మొదటి మర ఫిరంగుల దళమును నాయగు సాయుధ మోటారు బండ్లను వీని నిష్ఠుల ప్రధాన కార్యాలయ మార్గము గాపాడ నియోగింపబడెను. వారు కార్యవిద్యారాక సంఘముల అధికారమునకు లోబడిరి.

క్రాన్సుడటు నావికుల ఆందోళనము

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 18:—క్రాన్సుడటునుండి నేల కొలిది వైద్యులు నావికులు కార్మికులు పెట్రోగ్రాడులో ప్రవేశించిరి. సంఘమభివృద్ధి పొందు గాక అధికారము నకంచు గాక యను కేసులను కిరందరును వ్యవస్థలతో పురపీఠల సాగుచుండిరి. పురపీఠలయందు ప్రజలవై ఫిరంగులను ప్రేయ్యటచే అందరికిని కోపాజే ముద్భవించెనది. అద్దానంజేసి ఎచట జూచినను గుర్తులేకుండు ఇష్టమువచ్చినట్లు ముఫిరంగులను ప్రయోగింపకొచ్చిరి. ఎచట జూచినను ఫిరంగిముగనండెను. సాయుధమై పురమందు అల్లలలకు గాంబుడిను వారందరు నెగము నికెని పోలల మునని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరపు చేసిట్లు పెట్రో

గ్రాడు మిలటరీ గవర్నరుగారు తెలియజేసిరి. పురపానల కట్టి భయము లేకుండగ జేయుటకు వైద్యములకు వేర్వేరు పనులు విధించబడినవి. దేశమందంతటను నెమ్మదిని కలుగజేయవలెనని ఆజ్ఞాపించ బడెను. పురమందున్న వారందరును యిల్లువెడలి అవసరముగ పోగూడవని గూడ బాసిందిరి. నెలవారిలు చొరకుండగ తలుపులను మాసికొనుదని ఉత్తరువు జేయబడెను.

శాంతిస్థాపకులకును పరివర్తకులకును

కలహ మంత్యముగుట.

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 19:—శాంతి స్థాపకులకును పరివర్తకులకును యుద్ధమంత్యముగు సమయము తటస్థించుచున్నది అందరును అభిప్రాయ పడుచున్నారు. స్థానిక వైద్యములన్నియు యుద్ధసిబ్బంది కార్యాలయమున రాత్రులందు నిద్రించుచున్నారు. శీతకాల ప్రాసాదమునుగూడ బినియోగించు చున్నారు. ఇప్పటికే రక్షణాధ్యక్షులు ఫిరంగు లను ప్లేబడినవి. సాయుధబండ్లన్నియు వైద్యక కార్మికప్రతినిధి సభ వారి యాధీనములో నున్నవి. వైద్యకార్మిక కార్యాలయ గూడ సాయుధబండ్లకు తమ స్వాధీనమున నుండు కొనిరి. ప్రభుత్వాధికారి మంతెను వైద్యక కార్మిక ప్రతినిధుల సభవారి కీయకలమునకు సంబంధముకలెనది. మా దేశమువో జనసభ లన్నిటిని సమావేశము గావించి ఈసమస్యను చర్చించవలెనని వైద్యక కార్మిక ప్రతినిధుల సంయుక్త సభ వారికి తీర్మానము జేసిరి. ఈ లోతుగ వర్తమానయందున్న ప్రభుత్వమువారే అధికారము నుండవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈయన సభవారిందరును మాస్కోలు ఒకపక్షములోపుగ సమావేశమై పెట్రోగ్రాడులో బాధ్యత నెలుంగని పటాలముల యాందోళనమును అభ్యుచేయుటకు ప్రయత్నించెదరు మాస్కో వైద్యక కార్మిక ప్రతినిధులు ఈసంగతుల గురించి పెట్రోగ్రాడులో యోచించుట చాల సమంజసముగ నున్నది. మాస్కోలో బిభలయం దల్లది చేయగూడదని 442 అనుకూలముగను, 212 ప్రతిపూలముగను తమ యభిప్రాయములను తెలియజేసిరి.

విశ్వాసముగల పెట్రోగ్రాడు వైద్యములు.

క్రాన్సుడటునుండి ఆందోళనమును జేయుటకు పెట్రోగ్రాడునకు కొంతమంది విచ్చేసియుండిరి. వీరందరు నిపుడు పెట్రోగ్రాడులోనే యుండిరి. వైద్యులు చాలవంది యాందోళనయందు జేరుటమానిరి. నిన్నటి దినమున ఫిరంగులదెబ్బకు 100 మంది వైద్యకాలకు గొంపోడిరి. కోసకు సంఘమువారు ద్రోహము చేయబడిరి. చాలమంది కోసకులు కాల్యబడిరి. నెదిస్కి దగ్గరగూడ కోసకులు తుపాకులతో కాల్యబడిరి. 5 గురు వ్యక్తులైరి 25 గురు క్షత గాత్రులైరి. 15 పటాలములు ప్రభుత్వమువారి కిరపున పోరినవి. భవ్యధికముగ వరియుచున్నది.

జర్మనుకుటలు

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 20:—బ్రుసిలాపు గారి యుద్ధగమ్యులలో ముఖ్యకొకడు ఇయల వాయుచున్నాడు. వెనిసు గారు జర్మను జనరలు ప్లాప్ యొక్క ఏకైకము. మాక్సిమాలిష్టు కక్ష నాయకుడు కోస్టోలిస్కిగారు రువ్యామందలి జర్మనుల ప్రధాన ఏకైకము వైద్యక కార్మిక సంఘముల సంయుక్త సమావేశమున, ఇష్టము రాదినామాల నొసగిన నలుగురు ప్రభావీ పాలన మంత్రుల స్థానములలో నెవరిని నియోజింపవలయు నదియు నిశ్చయించు నిమిత్తము అభిల కార్మిక వైద్యక ప్రతినిధుల సభలను ఆహ్వానించుచు నొక తీర్మానము గావించిరి. నియామకములు నిశ్చయంప బడువరకును అంత అధికారమును దౌరతనమువారి చేతులలోనేయుండవలయును. 17 వ తేదీనాటి యల్లరులలో సాయుధవైద్యకులు, కార్మికులను వ్యవసాయయంత్రని పట్టుకొని ఒకమాక్సిను లిష్టునాయకుని ఉపవ్యాసమునంతయు విడువ తరకు లేని విడువనండవని తెలియచున్నది.

గౌదగర్ యుద్ధము ఎక్కువగ జరుగుట

లండన్, జూలై 18:—జర్మను వాయువాస్త్ర లిష్టు తెలుపుచున్నది:—రై గాదగర్ మానాబుర్గ స్మార్గకోకు దక్షిణమునను యుద్ధ సుతిత్రిక్రముగ జరుగుచున్నది. ప్రెవిజాని ద్వారా ఫిరంగు లతి దారుణముగ నెలొందించుచున్నది. సునితిలోయ కిరుప్రక్కలకు చట్నానీరెకు వైపుకు ఫిరంగుల పోరు జరుగుచున్నది.

పెట్రోగ్రాడు, జూలై 20:—వ్యాచకాధికారి

ఎం. వెనెవెజెపు గారు తెలుపవలె రక్షినామా మోగిరి.

గ్రీకు

ఏప్రిల్ 19:— గ్రీకుల చిన్న వాకలు మరల అవతికాలముననే యిచ్చివేయబడు నని మిత్రవంధులి వారు గ్రీకునకు తెలియజేసిరి.

ఏప్రిల్ 10:— థేసానుండి తమబలముల

గ్రీకువారమునా రుపసంహరించుకొన కలసివుదని బ్రిటిషు దొంగననువారు వారికి తెలియజేసిరి.

హాలండు

బ్రిటిషువారు హాలండువారికి కొంత

సమకాయమును జేయుట.

హాలండు నాకలకు సురక్షితముగ ప్రోక్షను జూపుట.

అమృతపరం జూలై 20:— జర్మనులు హాలండువారి

నాకలు సురక్షితముగ పయనముగుటకు ఒకమాన్యును నదిలి నేర్పిరి. ఆవారిని హాలండువారి నాకలు పోవుటకు బ్రిటిషు వారు ఆంకికరించిరి.

లండను, జూలై 20:— డచ్చి ఇండియన్ 4 కోట్ల

స్టో. నల ఋణము సెనుగుటకు చెడక ఛేదబరవా రేగ్రీకు ముగ సచ్చులించిరి.

జర్మనీ.

రీచిప్టాగు సంధి తీర్మానము.

లండను, జూలై 20:— రీచిప్టాగు సంధిలో ఈ క్రింది తీర్మానము చేయబడినది. 1914 ఆగష్టు 4 వ తేదీని ప్రకటించిన రీచిని బొమ్ములు క్రొత్తదేశము నాక్రమించుకొన నుద్దేశించిన సైన్యాలు, స్వాతంత్ర్య, దేశాంతరంక దృఢత్వములకొరకు పోరు నలుపుదున్నది. సమద్ర సైన్యము క్షమన, ఆర్థిక కాంతి యుక్తము నగు సంధిని, అన్ని జాతులలోన నెప్పటికిని ఎడతెగనిసంధి నది గోరుచున్నది. అయినది జర్మనీని, దాని మిత్రులను మిత్రవంధులవారు భయనెట్టునంతకాలము యుద్ధము చేయుచునే యుండును.

టర్కీ

మెసపొటామియా యుద్ధము.

లండను, జూలై 20:— మెసపొటామియా అధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. యూఫ్రటీసు నదియొడ్డున రా మాదయ్యడికను మేము తురుష్కలలో పోరు నదిపిలిచిమి. శత్రువుల కనేకస్వములు కలిగెను. కడచిన పదిదినములలో మేము యూఫ్రటీసు నదీతీరమున పదిమైళ్లు మీదికి బోతిమి. ఎండ బహుతీరముగా నుండుటకలన నిక మీదికి బోవలగుట కుంటిమి.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా సమాచారము.

ఆఫ్రికను అధికారులెట్లు ప్రకటించిరి:—కట్వాకు దక్షిణ ముగను వైర్చిలిను శత్రువులను చుట్టు మట్టుచునేయున్నా గము. పొదులగుండ బోయమాన్యును ఛేదించి విహారముకు 7½ మిల్లీ దూరము లో ప్రవేశించి తిమి రూయపానేనది దగ్గర శత్రువులను చుంచిరదేశములకండి పార గోలితిమి. మాసేలు పకారాను, పీహను, మాహెర్లై వైకేగు చున్నవి. సీజియాలోనున్న శత్రు వైస్యములన్నియు మాహెర్లై వైపుకు తరుగుబడినవి. పోర్చుగీసువారిలో సహకారముగ పోడి మాహెర్లై మే మాక్రమించుకొంటిమి. ఈకార్యమున 50 మైళ్లదూరము శత్రువులను పారదోలితిమి.

పెట్రోగ్రాదు, జూలై 19:— 5 వేలమంది యూక్రే యిందు వైనియు కీప్తావ్రియను బట్టుకొనిరి. కాని వారతన మువారు వెంటనే తగినదలికను చొనరించుటవలన వారిపై దా ప్రదేశమును విడిచిరి. కాంతి నెలకొల్పబడినది.

లండను, జూలై 19:— రువ్యను అధికారు లిట్లు ప్రక టించుచున్నారు. పెట్రోగ్రాదు దక్షిణదేశము మాల్గి పక్షా లములు తురుష్కదళముల నెదిరించి తై వీలను బట్టుకొనియె ను. కరమహల్ దలాసినదమిదవంతెనను మేము మరల్చివైచితిమి.

TELEGRAMS.

Behar

Indian Home Rule Movement.

Mr. Surendranath Bannerjee Sympathetic.

GAYA, July 20.

Mr. Surendranath Bannerjee arrived at Gaya from Ranchi yesterday. Interviewed by the Secretary, Local Branch, Home Rule League, he expressed his inability to deliver a public lecture owing to bad health. However, he assured them of his full sympathy with the Home Rule movement, which he said was identical with the Congress Muslim League's joint scheme. Mr. Bannerjee denied authorship of the article in the "Beengalee", published on the 14th, entitled "On the real issues of Home Rule", which criticises Sir Oracles' methods.

United Provinces

Expedition Against the Mahsuds.

Satisfactory News.

ALLAHABAD, July 20.

It is understood that the latest news from Waziristan is satisfactory and a further number of rifles has been brought in by the Mahsuds.

The Samarpaha Taluqudar Case.

Appeal Dismissed.

ALLAHABAD, July 20.

The Judicial Commissioners of Oudh have delivered judgment in the Samarpaha Taluqudar case in which Sir Rashbehari Ghose appeared for the appellants and Sir Sunderlal for the respondent. The property in dispute was a very extensive and an old one. At the time of the annexation of Oudh it was in the possession of Thakur Bazant Singh. The suit was brought by one Biseshwar Singh, who claimed to be the nearer male heir of Bazant Singh against Raja Rameshwar Singh. The lower Court dismissed it. The Judicial Commissioners dismissed the appeal holding that Raja Rameshwar Singh was entitled to the estate and not the plaintiff.

Central Provinces

Sir Henry Stanyon.

Congratulations on His Knighthood.

NAGPUR, July 20.

The Nagpur Bar Association assembled in Sir Henry Stanyon's Additional Judicial Commissioner's Court to congratulate him on the Knighthood conferred upon him. The Hon'ble Mr. Dick, as President of the Association, in the course of a speech, congratulated Sir Stanyon. Sir Stanyon in reply referred to the noble traditions of the Bar and urged that in India every individual member of the Bar should act as intermediary between the Government and the people as regards the constitutional progress of the country.

Punjab

13 Moslem Young Men Disappear.

An Old Story Recalled.

3 MEN ARRESTED AND HANDED OVER TO PARENTS.

LAHORE, July 20.

It will be recalled to mind says the "Tribune" that about two years ago a report went round Lahore that certain Mahomedan young men, 13 in number, studying at some of the Local Colleges had disappeared all of a sudden and were supposed to have made their way across the frontier. Three of these youngmen were some months ago brought down to Lahore under surveillance. It is now stated that they have been handed over to their guardians who have been required to stand surety that their respective wards shall not until further orders leave the municipal limits of their respective towns Lahore, Gujranwala and Lyallpur and that for some time to come there will be a bar on their obtaining Government employment.

Sind

A Defaulting Magistrate.

Convicted and Sentenced.

KARACHI, July 20.

Mr. Wali Mahomed, formerly City Magistrate Hyderabad, Sind, has been found guilty by the Sessions Judge, Hyderabad, on two counts of receiving bribes and sentenced to six months rigorous imprisonment and Rs 1500 fine on each count the imprisonments to run concurrently. The prisoner was suspended in December 1915 and proceedings instituted in the following March before the Hyderabad City Magistrate. An application for the transfer of the case to the Sessions Judge was granted and the trial concluded in Hyderabad before the Sessions Judge in March this year when sentence was promulgated.

An appeal was made to the Judicial Commissioner's Court on the 4th May, when the accused was represented by Mr. Eardley Norton, on the ground of misjoinder of charges and the case was returned to the Sessions Judge, Hyderabad, for retrial with the result as stated above.

Bombay

Bombay G. I. P. Strike Continues.

BOMBAY, July 20.

The strike of about 5,000, employees of the G. I. P. Railway, Locomotive workshops, at Parel continues to-day. The men met at Charnbaug yesterday afternoon when they decided to take legal advice and started

to collect two annas per head to defray the necessary expenses. This morning the men arrived at the workshops at the usual hour but showed no disposition to enter the place. The Police were present to preserve order. The men carried about the premises for some time discussing the situation amongst themselves and then left quietly for their houses. The men employed at the running shed at Kalyan on hearing what had happened at the Parel also struck work yesterday. This afternoon after the usual midday meal hour men of Matunga Workshops also went out on strike, and refused to resume work. Whether the movement is in sympathy with the Parel men or not is not known.

Unfounded Rumours in Bombay.

Government Invites Co-operation.

BOMBAY, July 21.

A Press note says:—It has come to the notice of the Government that during the past six weeks there had been some unrest amongst the working populations in the north of the Island of Bombay due to rumours in circulation concerning lawless behaviour on the part of inmates of the military labour camp at Dadar, recruiting agents and other persons apparently inmates of military hospital at Parel. The city police have been active in investigating into the sources of all such rumours as have come under their notice. The publication in press of rumours and allegations of lawlessness on the part of persons mentioned is considered by the Government to be prejudicial to public safety as being likely to promote feelings of enmity and hatred between different classes of his Majesty's subjects, which feelings in turn give rise to strikes, hampering production of materials required for the prosecution of the war and prejudice recruiting operations upon which depend the adequate supply of the combatants and followers for Indian army. The Government are most anxious that all such rumours and allegations shall be investigated at an earliest opportunity by the police, so that they may be brought to light and any offender promptly punished. The Government therefore trust that the general public will co-operate with the police by giving prompt information to the latter as to any instance of alleged lawlessness. The Government further trust that the better educated portion of the public will co-operate by contradicting any unfounded rumours and allaying public excitement.

South India

A fire occurred yesterday at 1.30 in the afternoon in Rue des Brahmins Pondicherry and in the next two streets close to it. From one house where the fire originated it spread rapidly to other houses and other streets covering an area of about a quarter mile. The Fire Brigade immediately came to help. His Excellency the Governor accompanied by the Secretary and other officials appeared on the scene. About thirty houses have been burnt down and about one hundred houses are more or less damaged. An old woman was burnt to death and two dogs chained to the post were roasted alive by the fire.

ORIENTAL

Government

Security

LIFE

Assurance Co. Ltd.,

ESTABLISHED 1874.

HEAD OFFICE-BOMBAY

LOW PREMIUMS. LIBERAL CONDITIONS

Prompt Payment of Claims.

Egmore, Madras,

DEAR SIR,

19, March 1917.

I have your letter dated to-day and the cheque in settlement of my policy, as the Policy fell due only yesterday. I greatly appreciate the celerity with which my claim has been settled. I also take this opportunity to express my appreciation of the courtesy and consideration which I have always had in my dealings with your company both when I was dealing direct with the Head Office at Bombay and since my policy was transferred to the Madras Branch.

Yours Sincerely,

P. Rajagopalachariar

Member of Council,
Government of Madras

Wanted Immediately

Agents on fixed salaries and Commission required in all important Towns of Ganjam, Vizagapatam, Godavari, Kistna, Guntur, Nellore, Cuddapah, Kurnool, Bellary, Chittoor, and Anantapur Districts.

Apply to:—

The Superintendent of Agents

ORIENTAL LIFE OFFICE

C/O POST MASTER,

BERHAMPORE (GANJAM)

OR TO:—

The Branch Secretary

ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,

Post Box No. 8, Madras.

THE GREAT WAR

Mr. Balfour's Strongest Defence of Lord Hardinge

Internal Troubles in Russia: 500 Killed

Order Restored: Provisional Government Secure

FRENCH SUCCESS AT HILL 304

[Reuter's Agency.]

Russia

Kronstadt Sailors' Demonstrations.

LONDON, July 19.
PETROGRAD:—Thousands of sailors, soldiers and work-people have arrived from Kronstadt. Sailors are carrying banners inscribed "down with authority and long live the Commune." Provocative firing started in the street and was followed by random machinegun fire causing a general panic. The military Governor of Petrograd has announced that in accordance with Government's order to clear the city of armed persons disturbing order and threatening security of citizens troops have been ordered immediately to proceed to reestablish order. He requests the citizens not to leave their houses except for urgent reasons, and to close their doors in order to exclude unknown persons.

Final Struggle Between Order and Disorder.

LONDON, July 20.
PETROGRAD, July 19th:—Consensus of opinion is that the decisive stage is approaching in the struggle between forces of order and disorder. Local troops are bivouacking in general staff building and the winter palace square where cannons have been posted. Most of the armed forces are at the disposal of the Council of Soldiers and Workmen's delegates and the military authorities. The Joint Committee of soldiers' and workmen's delegates and peasants' delegates have passed a resolution that it is necessary to convene a Pan-Russian Congress of Councils of Soldiers and Workmen's delegates to consider the transfer of the whole governing power to the Council of Soldiers and Workmen's delegates. Meanwhile the present Government must exercise its power. Mr. Teresteli announced that this congress will meet in a fortnight at Moscow in order to prevent interference by the irresponsible part of the Petrograd garrison. It is not worthy that Moscow Council of Soldiers and Workmen's delegates discussed the events at Petrograd and passed a resolution by 442 to 242 prohibiting street demonstrations in Moscow.

Petrograd Troops Loyal.

Demonstrators from Kronstadt remain in Petrograd but there are evidences that they are beginning to be disillusioned as to prospect of their "coup d'etat". Troops in Petrograd have generally abstained from joining the procession of demonstrators from Kronstadt. One hundred persons were taken to hospital as a result of yesterday's firing. Parties of Cossacks suffered from treacherous attacks: for instance, mutineers and workmen's red guard were holding a procession, when they met a troop of unarmed Cossacks following a few mysterious shots in the air. Mutineers fired a volley into Cossacks who galloped off. A number were killed and wounded including some civilians. Shots were also fired on Nevsky Prospect when an armed regiment was passing a party of Cossacks. Five were killed and twenty-five wounded. In subsequent firing between a regiment and Cossacks a machine-gun regiment at Stroina near Petrograd has placed fifteen companies at the disposal of the Government. Heavy rain is falling.

German Spies Actively at Work.

LONDON, July 20.
PETROGRAD:—A letter from General Brusiloff's chief of staff alleges that M. Lenin is the Agent of German General Staff. It is also stated that the Maximalist leader M. Kozlovsky is Chief German Agent in Russia. Joint meeting of Councils of soldiers' and workmen's delegates has passed a resolution convening a general assembly of all Russian councils of soldiers' and workmen's delegates and peasants' delegates to decide who shall replace the four constitutional Democratic Ministers who have resigned. The resolution says, pending the decision all power must continue to be concentrated in the hands of the Government. It transpires that during disturbances of the 17th armed troops and workmen arrested the Minister of Agriculture who was not released until he had listened to a speech by a leading Maximalist.

Situation Improving.

LONDON, July 19 - (5 P.M.)
Situation in Petrograd appears to be improving. The first machinegun regiment and four last armoured cars are guarding the entrance to the Headquarters of the Leninists who have submitted to the authority of the Executive Committee.

Extremists Last Bolt Shot: Government Strongly Supported.

LONDON, July 19.
PETROGRAD:—The Local Commander announces that disorders may be regarded as definitely ended. All military organisations have given assurances of their readiness to support the Government's efforts to re-establish order in the Capital. It is estimated that there were five hundred casualties in the last two days. Although the majority of Banks and Business Houses

were closed yesterday and trams were not running there is a great improvement in the situation, and there is good reason for hoping that Maximalists whose plans included the arrest of members of the Provisional Government and the rifling of the State Treasury and private banks have shot their bolt. The appearance of Cossack patrols has largely restored confidence.

Minister of Justice Resigns.

LONDON, July 20.
PETROGRAD:—The Minister of Justice, M. Ferevelzeff, has resigned.

Great Britain

Lord Hardinge Indispensable.

Discussion of Indian Administration Postponed.

LONDON, July 20.
In his statement in the House of Commons Mr. Bonar Law said that the Government had decided, on the representation of Mr. Balfour, who alone was in a position to judge, that it would be detrimental to the public interest if the Foreign Office were deprived at present of the services of Lord Hardinge. The decision of the Army Council in regard to the action to be taken by them in respect of soldiers would be announced as soon as possible. Mr. Bonar Law regretted that it would be impossible to discuss Indian administration prior to the adjournment and promised to consider the suggestion that a committee should consider Indian administration.

Mr. Dillon's Motion Discussed.

LATER. In the House of Commons this evening Mr. Dillon moved the adjournment of the House in order to call attention to the Government's refusal to accept Lord Hardinge's resignation and declared that the principle of ministerial responsibility was involved. He believed that Mr. Chamberlain was not blameworthy, but Lord Hardinge was allowed to ride off with his feathers untouched because he was powerfully backed socially and influentially. He contrasted the opportunity of self defence afforded to Lord Hardinge with other Civil servants who were compelled to maintain silence and with incriminated soldiers liable to court-martial and denied that Lord Hardinge was indispensable at the Foreign Office.

Mr. Hemmerde opined that no tribunal could have arrived at a conclusion adverse to Lord Hardinge. Mr. Joynson-Hicks considered that Lord Hardinge had been right in offering to resign and the Government was wrong in refusing acceptance.

Mr. Balfour's Strong Defence.

Mr. Balfour said he was not going to allow an act of gross injustice towards one of his subordinates, and he made it clear to the House that an adverse decision would lead to his own resignation. He emphasised that the Government had tried to found a tribunal to deal with soldiers and civilians, but it was not acceptable. He was convinced that, if Lord Hardinge were tried before an impartial tribunal, he would be cleared. If the House would not appoint a tribunal to judge Lord Hardinge, it should leave him alone. There was no intention to shield him, and the more his case was examined the more it would be seen that his responsibility was the same as the members and former members of the Government.

The "Daily Telegraph" says, a distinct impression was made in the Commons by Mr. Balfour's argument that the grant of court-martial to soldiers was not a punishment but a privilege. It was really an extreme hardship to Lord Hardinge that the Commons refused to let him be brought before either of the tribunals suggested by the Government. Mr. Balfour concluded it would be a scandal to make Lord Hardinge a scapegoat. "It makes by blood boil that he should be sacrificed and we go free."

Those Responsible Must be Punished.

The Parliamentary committee of Trade Union Congress has passed a unanimous resolution protesting against Government's decision not to deal with persons implicated in the Mesopotamia report, urging the Premier to take steps to deal with those responsible such as would be taken if they held more humble and subordinate positions.

Judgment upon Lord Hardinge.

Calcutta Indian Association's Telegram of Protest.

CALCUTTA, July 20.
At a meeting of the Indian Association held this evening under the presidency of the Hon'ble Mr. Pravash Chandra Mitter a resolution was adopted expressing a vote of confidence in Lord Hardinge. The following cables have been sent to the Secretary of State for India:—

TELEGRAMS.

(1) The Indian Association, Calcutta, offers sincere congratulations on your appointment as Secretary of State for India. (2) convey to the Parliament and the British public of the confidence of Indian people in Lord Hardinge. His liberal administration won for him the esteem of the people. The Indian Association request that Indian feeling will be a determining factor in the judgment upon Lord Hardinge.

Lord Hardinge's Vindication.

Lucknow's Message to Premier.

LUCKNOW, July 20.
The following telegrams have been sent to the Prime Minister by the Hon'ble Rajsh of Mahmudabad as President of the British Indian Association and of the All-India Moslem League respectively:—

On behalf of the Taluqdars of Oudh I enter my respectful but emphatic protest against the adverse finding of the Mesopotamia Commission in respect of the Right Hon'ble Baron Hardinge. The Taluqdars believe that it was through the statesmanlike handling of officers by the popular and gifted ex-Viceroy that, at the most critical juncture in the history of British India and of the Empire, a catastrophe was averted. The whole of India had, and still has, undoubted confidence in his great personality, and unanimously regards his Viceroyalty a shining page in the history of British Rule in India and, on behalf of the All-India Moslem League, strongly and respectfully, protest against the Mesopotamia Commission impugning Lord Hardinge's conduct. His exalted tenure is cherished by all classes and creeds, by none more than Mussulmans. His farsighted statesmanship, courageous confidence, and deep sympathy for Indians have made the foundations of the British connection firmer than ever. He is regarded as one to whom the Empire owes an everlasting debt of gratitude.

Premier's Reply to Sir Dinsha Wacha.

BOMBAY, July 20.
Sir Dinsha Wacha has received the following cable from Mr. Lloyd George in reply to the one he sent expressing gratification of the Presidency Association on Mr. Montagu's appointment:—
"Thanks for the kind telegram, which I much appreciate."
(Sd) Lloyd George.

NEW MINISTERS.

British Press Criticism.

LONDON, July 20.
The Ministerial changes are generally cautiously received. The Premier is congratulated on the originality and boldness of the changes, but it is pointed out that the country, while wishing the new Ministers well, will judge them entirely by results. The promotion of Sir Eric Geddes was very unexpected, but a tribute is paid to his ability, and the choice is regarded as sound. It is assumed that a seat in Parliament will be found for Sir Eric Geddes. The chief controversy centres round Mr. Churchill, Mr. Montagu, and Dr. Addison whom the papers criticise according to their political complexion.

The "Morning Post" says the appointment of Mr. Churchill proves that if we have not invented an unsinkable ship we have discovered an unsinkable politician.

The "Times" says Mr. Churchill's enthusiasm and ingenuity should be useful at the Ministry of Munitions, but it must emphatically be made clear that the country will not tolerate any attempt to resuscitate amateur strategy. It adds that it were high time that the production of munitions were discovered from the task of dealing with labour.

The "Daily Chronicle" says the wisdom of Sir Edward Carson's nomination is questionable, but thinks it is high time that Mr. Churchill's energy were harnessed to the Ministry. He and Mr. Montagu will strengthen the Government from a debating point of view.

The "Daily News" thinks that Sir Edward Carson and Dr. Addison must be glad to leave posts in which they were unsuccessful.

British Press Comments on

Mr. Montagu's Appointment.

An Excellent Man and an Irresponsible Man

LONDON, July 19.
OPINION on Mr. Montagu's appointment is divided. The DAILY CHRONICLE says Mr. Montagu should make an excellent Secretary for India. He has filled the Under-Secretaryship with remarkable distinction and his speech in the Mesopotamia debate showed with what broad sympathy and specialised comprehension he follows all Indian problems.

The DAILY EXPRESS says there is much to be said for each of the new appointments. Mr. Montagu has first-hand knowledge of India and recently professed to support a radical reform of Indian administration.

The TIMES thinks that Mr. Montagu has undoubted ability, some first-hand knowledge and a good deal of interest in Indian problems. But Mr. Montagu's conception of his new post as outlined in his speech in the Commons on the 12th inst. is not altogether reassuring. He almost ridiculed the India Council. It must be hoped that he will not enter office with any fixed ambition after single handed autocracy. But both here and also in his somewhat crude sketch of the future Government of India Mr. Montagu must be regarded as expressing his own irresponsible ideas and not the considered policy of a Minister.

General Townsherd.

Mr. Hoge said he understood that General Townsherd was interned at Constantinople and that his health was excellent.

TELEGRAMS.

Food Controller's Prices For Live Cattle.

LONDON, July 20.
The Press Bureau says that the Food Controller announces that maximum prices for live cattle for army consumption in September will be 74 shillings per live hundred weight, October 72 shillings per live hundred weight, November 67 and January 60. Maximum prices will be fixed on a corresponding basis for civilian consumption. Steps will be taken to control butchers' profits and price of flour will be standardised to enable bread to be sold at nine pence a quarter.

Silver Price.

LONDON, July 19.
Messrs Montagu's reports says:—Price of 41½ reached on July 16th was a record since March 1892. A sharp rise on the 16th was due to orders to cover commitments of Indian bazaar here following the Indian governments' prohibition of private imports of silver which is apparently intended to eliminate the competition of China and elsewhere for silver bullion for remittance to India. Decrease is unlikely directly to affect the London price but possibly in the long run it may help to increase supplies here. The market is now dull in the absence of any special buying orders. Indian currency silver reserve increased by 123 lakhs.

France

French Shipping. A Week's Traffic and Losses.

LONDON, July 20.
PARIS:—During the week ending 15th July, there were 1,037 arrivals and 1,020 sailings at French ports. Three vessels above and two below sixteen hundred tons were sunk, and four were unsuccessfully attacked.

Holland

Loan for Dutch Indies. Bill Adopted.

LONDON, July 20.
THE HAGUE.—The second Chamber has unanimously adopted a bill providing for a loan of fifty million florins for the Dutch Indies.

British Concession to Holland. A Safe Passage for Dutch Shipping.

LONDON, July 20.
AMSTERDAM.—The British Government has declared its readiness to leave a safe passage in order to enable Dutch shipping to continue to enter the original so-called safe channel granted by Germany.

Greece

British Troops Withdraw from Thasos.

LONDON, July 20.
ATHENS.—The British Government has notified the Greek Government of the withdrawal of their forces from Thasos.

Spain

Situation in Spain. Minister of Interior's Statement.

LONDON, July 19.
MADRID.—The Minister of Interior in a statement says that Barcelona is quiet and work is proceeding. The populace was not excited by the meeting of the Catalan Parliament. Railwaymen of Valencia and Castellon struck early this morning but have since reconsidered their decision and resumed work. Reports have since been received of derailment of a passenger train near Saragossa and of a collision at Caspe station between Madrid and Barcelona also a collision on the northern railway at Valencia and interrupting communications.

Germany

Reichstag Resolution on Peace Adopted.

War Must Continue Until Allies Submit.

LONDON, July 20.
The Reichstag has adopted a resolution affirming that the German people as declared on 4th August 1914 does not require conquests but is fighting for liberty, independence and integrity of territory, that it desires a peace of conciliation and lasting reconciliation with all peoples with economic peace and freedom of the seas. Nevertheless Germany will fight until the Allies cease threatening her and her allies with conquests.

Africa

East Africa Communique.

LONDON, July 20.
The East Africa official communique says: We continued an encircling movement south and southwest of Kitwa reaching a point within 7½ miles of Mtsakama after cutting a road through dense bush. We drove the enemy from strongly defended positions on Ruipari River. Our columns are now moving towards Fakara, Mpepos and Mahenge. The entire enemy force in Songea area has been driven towards Mahenge. In co-operation with Portuguese we occupied Mwenhe and pursued the enemy thirty miles to the northeast.

British Front

F. M. Haig's Report.

LONDON, July 20.
General Haig this afternoon reports successful British raids at Gavrelle and north of Ypres, enemy artillery has been more active northwest of St. Quentin and southwest of Lens.

French Front

The French Success at Hill 304. A Brilliant Operation.

LONDON, July 20.
Reuter's correspondent at the French headquarters describes the French success on July 17th on the left bank of the Meuse as a brilliant example of a perfectly staged infantry operation. The objective was the recovery of the flat topped saddles between Hill 304 and Avocourt Wood lost on June 28th. The exact position and capacity of every enemy gun were known. The French maintained a furious bombardment for many days reducing the German companies, who had lost fifty per cent. of their strength on June 28th, to fifty or sixty rifles despite reinforcements. The weather on three occasions postponed the attack and the Germans believing that it would not materialise were relieving their exhausted survivors when the French, after a hurricane bombardment of five hundred guns on a front of a mile and a half delivered the assault. Prisoners tell of the greatest confusion caused by the lightning dash of the Poilus who reached the enemy's third line before the Germans knew that the first had been captured. The French are now established three hundred yards down the northern slope on the ground which was German before June 28th and now dominate, better than ever the German positions. The victory was gained with singularly low casualties.

The Assault Renewed.

Enemy Repulsed with Heavy Loss.

LONDON, July 20.
Last night's French communique reported that artillery had been particularly active between Somme and the Aisne. The Germans south of St. Quentin again delivered an attack against Hill Moulin de Tous Vents which completely failed. After a long and extremely violent bombardment the enemy attacked our positions from north-east of Craonne to the east of Burtobise, throwing into the struggle the Fifth Division of the Guard which swept forward in thick waves at several points. The attack completely failed on two flanks and only succeeded in reaching elements of the first line trenches in the centre where our counter-attacks stopped it, after having inflicted very heavy losses of the enemy.

Latest French Communique.

LONDON, July 20.
This afternoon's French communique says:—The struggle continued very violently in the region of Autille and Craonne and the Germans renewed their attacks until late at night after a powerful artillery concentration. Enemy yesterday evening again attempted a general assault with important forces on our line before Craonne and Vandiere Plateau hand-to-hand fighting occurred along the whole front which our troops defended with magnificent courage. Their resistance and tenacity overcame most furious assaults and we entirely maintained our positions everywhere. Enemy despite heavy sacrifices did not obtain footing on either California Plateau or Casemates Plateau or in our positions to the westward. Ground in front of our lines was covered with bodies testifying to the violence of the struggle and the sanguinary defeat of the enemy. German attempts to extend a slight advantage gained yesterday between Californic and Casemates Plateau were equally vain. Moreover an energetic counter-attack enabled us to surround the pocket into which the enemy had penetrated. We hold entirely the crest of the plateau and enemy still retains a space of six hundred metres and is clinging to the northern edge of the plateau where were our first line positions which the bombardment completely destroyed. We took a score of guardsmen prisoners.

Russian Front

Increased Fighting at Riga.

LONDON, July 20.
A German wireless communique says:—There was increased fighting at Riga and southward of Dunaberg and Smorgon and strong cannonading at Brezany. Cannonading was more active on both sides of the Suaiti Valley and a long the Putna and the Sereth.

Turkish Troops Attacked.

LONDON, July 19.
Russian wireless communique says, our scouts attacked Turkish troops southward of Petrakale and took prisoners. We turned bridge across Karshutdarai.

Mesopotamian Front

The Mesopotamian Campaign.

British Advance Up the Euphrates.

Turks Suffer Severe Losses.

LONDON, July 20.
An official Mesopotamia communique says: We engaged the Turks in the direction of Ramadih on the Euphrates and inflicted considerable losses. We have advanced twelve miles up the Euphrates in the last ten days. Extreme heat has prevented a further advance.

Mesopotamia Report.

MESOPOTAMIA, July 20.
One of our columns engaged the Turkish forces in the direction of Ramadih on the Euphrates. After a short action in which considerable loss was inflicted on the Turks further advance was broken off by us owing to extreme heat. As a result of these operations we have

been able to make an advance of about 12 miles up the Euphrates during the last ten days.

The percentage of sick for the four weeks ending the 23rd June continues to show satisfactory decrease over the corresponding period of 1916.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

Silver Imports into India.

An Explanation.

SIMLA, July 20.
In paragraph 5 of the communique issued on the 11th instant regarding the acquisition by the Government of silver imported into India, it was stated that silver already in transit would not be acquired. This expression includes only silver already shipped whether sold in India or not, and does not include silver contracted in America or elsewhere, but not yet shipped.

Plague Statistics.

SIMLA, July 20.
There were 1,616 deaths against 2,350 seizures from plague in India during the week ended the 14th July 1917. The following are the provincial figures:—Bombay 761; Madras 53; Bengal 3; Bihar 69; the United Provinces 56; the Punjab 28; Burma 162; the Central Provinces 54; Mysore State 99; Hyderabad (Sind) 39; Central India 23; Rajputana 63; and Kashmir 2.

Calcutta

Late Rao Bahadur P. A. K. Acharlu.

Marks of Respect to His Memory.

CALCUTTA, July 20.
Rao Bahadur P. A. K. Acharlu, who died on Thursday morning of heart failure, was a conscientious and sympathetic official, and, as a mark of respect to his memory, the office of the Director-General of Posts and Telegraphs was closed for the day. The Madras community in Calcutta, of which he was one of the leaders, will hold a memorial meeting on Sunday as above.

Breaches of Defence of India Act.

Trial of Accused in Chittagong.

CALCUTTA, July 20.
The Special Tribunal under the Defence of India Act, with Mr J. C. Twidell as President, will sit at Chittagong on the 6th and 7th August for the trial of cases under the Defence of India Act. There are three cases on the list, all committed by the District Magistrate of Chittagong. In the first case there are two accused interned at Kutubdia. In the second case there are three accused and in the third case there are three accused. All these accused will be tried for breach of rules under the Defence of India Act.

A GIRL OF 16 KILLS A MAN.

To Save Her Honour.

[She Faints in Court.]

CALCUTTA, July 21.
Charged with having caused the death of one Gour H-2-a with a Dao on Thursday night Umashoshi Das, a married Bengali girl of 16 fainted after making her statement before the Deputy Magistrate of Howrah. She stated that on Thursday night her husband was away and she was sleeping in her room with her sister-in-law when she was roused by some one attempting to assault her. She raised an alarm, whereupon the assailant stabbed her in the leg with a knife. She then seized a dao and struck the man who ran out. She followed and wounded him several times. The girl said that she had killed the man in defence of her honour. She was removed to the Howrah hospital in an unconscious state. The Magistrate ordered her to be released on bail of Rs. 200 pending the hearing of the case.

His Honour the Lieutenant-Governor of the U. P. opened last evening the new Central Hindu Collegiate school building at Kulus near Batuknath temple. His Highness the Maharaja of Benares, Kunwar Sahab, Sir Sunderlal, Pandit Madan Mohan Malaviya, Mahamahopadhyaya Pandit Adityaram Bhattacharya, Babu Bhagwadas, Rai Bahadur Chakravarty, Mr. Pert Commissioner, etc., and a number of ladies were among those present.

[REUTER.]

Increased Output.

Air Board's Plans.

LONDON, July 20.
The "Daily Mail" publishes a general outline of the Air Board's plans for aeroplane construction, which, the journal declares, is at last to be organised on a scale commensurate with shell production after Mr. Lloyd George's campaign two years ago. The paper says that there will be a vast concentration of manufacturing energy for this purpose, a process of amalgamation securing large works and employing thousands instead of hundreds. The Board has spent six months eliminating inferior designs, searching for materials and placing contracts for supplies for two years ahead. Meanwhile, it is maintaining supplies of aeroplanes on every front. Nothing has been heard outside of this great task which has now been successfully accomplished. So vast are the requirements of our air fleets that a whole year's output of Honduras mahogany is insufficient for its requirements. In this great effort the United States and Canada will take an important part in supplying raw materials. The only doubt is whether the man-power of this country is equal to the task.

దేశీయతంత్రీవార్తలు

హిందూదేశ స్వపరిపాలనోద్యమము.

గత, జూలై 20:—విన్నటిజనము సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు రచించిన ఇదంతి విచ్చేసిరి. స్థానిక హోమయోగి కాఖా కాగ్యదర్శిగారు వారిని సందర్శించిరి. శరీర మోగ్య వంతముగ లేనందున నతడు ప్రస్తుతము బహిరంగ ఉపన్యాస మొనగలేకుండెను. అయినను తాను మాత్రము హోమయోగాలు ఉద్యమముతో పూర్తిగా వేడివించుచున్నానని యతడు పలికెను. అది జాతీయ మహాసభ, మహాత్ముని మహాసభ సంయుక్త కాగ్యకమాసాగ నే యున్నది. 14-వ తేదీని బంగాళీ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన “హోమయోగి యొక్క యథార్థ సాగాంశము”లను వ్యాసమును తాను వ్రాయలేదని యతడు చెప్పెను.

ప్రధానమంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము.

బొంబాయి, జూలై 20:—మంజుగారి నియామక మును గూర్చి తమసంతోషమును వెల్లడించుచు వ్రేసి డెన్సి ఎస్సీనియేషనువారి తరపున సర్ డిప్యూటీ సాగారీచ్చిన తంత్రివార్తకు ప్రధాన మంత్రిగారి క్రింది ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. “మీరు తంత్రివార్త నంపినందులకు వందనములు. దాన నే నెంతయు సంతసిల్లితిని.”

హోంజి ప్రభువుగారి నిర్దోషిత్వము

లక్నో, జూలై 20:—బ్రిటిషు ఇండియా ఎస్సీనియేషను అధ్యక్షుడుగను, అఖిలభారత మహాదీయ సంఘాధ్యక్షుడుగను మానసియులగు మహాదావాదు రాజుగారి క్రింది తంత్రి వార్తకు ప్రధానమంత్రిగారి కంపిరి. ఆయోధ్యనుండి తాలూకు దారుల తరపున రైటు ఆనరబిల్ ఎరలు హోంజిగారి విషయమున మెంబ్రోటామియా కమిషను వారిచ్చిన విరుద్ధాభిప్రాయమునకు మాయసమ్మతిని దెలుపుచున్నాము. మహారాజనీతి నిపుణతతో సర్వజనమోదకారకుడగు రాజప్రతినిధి గారా సమయమున అధికారోద్యోగియుల తగిన స్థితియుండుంచుట బట్టియే బ్రిటిషు హిందూదేశ చరిత్రమున నత్యంత విషమావస్థ సులభముగ తొలగిపోయెనని తాలూకాదారు లం దఱును నమ్ముచున్నాము. హిందూదేశ మంతయు నీమహాసభాపుని యుదారమూర్తిమంతమున నచలిత విశ్వాసమును గలిగియుండిరి; గలిగియున్నారు. హిందూదేశమునందలి బ్రిటిషు పరిపాలనా చరిత్రమున హోంజి ప్రభువర్యుని రాజప్రతినిధిత్వ చరిత్ర లిఖిత పత్రము మిక్కిలి కాంతవంత మైన దని హైందవులెల్లరు నే కాభిప్రాయము గలిగియున్నారు. యావద్భారతమహాదీయ సంఘము వారి తరపున మేము దృఢముగను నెమ్మదిగను మెంబ్రోటామియా కమిషనువారు హోంజి ప్రభువర్యునిపై మోపిన నేరమునకు మాయసమ్మతిని దెలుపుచున్నాము. ఉత్తమ మైనవారి పరిపాలనకాలము హిందూదేశము నందలి అన్నిజాతి మతముల వారిచేత నెల్లకాలమును జ్ఞాపక ముంచుకొనబడును. అందు మహమ్మదీయుల కంటె బాగుగ నెవ్వరును అతని జ్ఞాపకముంచుకొనజాలరు. అతని గభీరమగు రాజకీయనిపుణతయు, ధైర్యసాహస యుక్తమగు నవ్యకమున, భారతీయులయొడ విశేష అనురాగమును, బ్రిటిషు సంబంధము నెప్పటికంటెను దృఢతరముగ చేసినవి. అతని మహాపకారమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్య మెన్నటికిని మరచజాలదని చెప్పదగునంతటి మహాసభాపునిగ హోంజి ప్రభువు నెలుగవలయును.

రొనాల్డుషే ప్రభువుగారు.

రొనాల్డుషే ప్రభువుగారికను కాగ్యముల స్వయముగ దెలిసి కొనవలయునను ప్రయత్నముల చేయుచున్నారు. నిన్నటిదినము (జూలై 18) న వారు ఒక జిల్లా పరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనల పరిశోధించిరి. గవర్నరుగారి జడ్జి, మేజిస్ట్రేటు, కలెక్టరు ఆఫీసులను, మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషనులను పరిశోధించిరి. జిల్లాబోర్డు సహాయాధ్యక్షుడు బాబు శరత్ చంద్ర చక్రవర్తిగారు గవర్నరుగారి నాదరించి ఆయా గురుస్తాల కీ య బడి న ప ను ల ని టి ని ప రి శో ధిం చు చు బో యి రి. గవర్నరుగారి నేకమంది గుమాస్తాల వారివారి పహలను గూర్చి ప్రశ్నించిరి. బోర్డుమెంబరు లందఱును మేడమిద సమావేశమైరి. గవర్నరుగారు వారికి పలువిధములగు బోధనల చేయుచు గ్రామముల నీటివసతుల గూర్చి ప్రత్యేకముగ దఖలుపుచ్చుకొనవలయు ననిరి. పిమ్మట గవర్నరుగారు కోర్టును, న్యాయవాదుల భాండారమును, మరియు కార్యాలయములను దర్శించిరి.

మా॥ భానుబహదూరు ఏ. టి. మరక్కారుగారు

ఈనెల 12-వ తేదీని మా॥ మరక్కారుగారును రావుబహదూరు కే. ఎన్. వేంకట్రామయ్యగారును మరికొందరును జిల్లా బోర్డుసభకు వెళ్లి మరలివచ్చుచున్న మా॥ మరక్కారు గారును వకీలు కే. రావుచంద్రయ్యగారును మొదటి తరగతిబండ్లలో ను రావు బహదూరుగారును బి. ఎన్. నటరాజరాత్రి పి. ఎ. త్యాగరాజయ్యగారును మొదటి తరగతిబండ్లతో కలిసియుండిన రెండవతరగతి బండ్లలోను కూర్చుండిరి. వారుకూర్చుండిన రైలుబండి కులిక్కురాయి స్టేషనువద్ద నిలువబడి యుండెను. వీరు కూర్చుండిన బండికెదుట నున్న మాడవతరగతి బండ్లలో (ఇంకొకరైలు చాలమంది కులీలు క్రిక్కిరిసియుండిరి. వారిని చూచి మీరు వలసదీవులకు బోయినట్లుతిరా ఎంతగడించితిరి నిరావుబహదూరు గారడుగగ మేము కూలివనికి పోవుటకెప్పుడవక నాగపట్నమునుండి తిరిగివచ్చు చున్నామని కూలిలలో నొకరుచెప్పిరి. ఇదివరకెన్నడైన మీరువలస దీవులకుపోయి యుంటిరా ఏమైన సుంపాదిం చు కొని వచ్చితిరా అని ఆయన యడుగ నచట నేమి సుంపాదనకలదని కొందరు కూలిగారైన చెప్పిరి. మీరుమిస్ట్రాగారును తిరునల్వేలిలోనే పనిచేసికొనరావా అంతదూర మేల పోవలెను. అట్లు పోయినవారిలో నొకరైన చాల ధనమును గడించినట్లు భూములను కొనగలిగిరా అని రావుబహదూరు గారు మరల నడుగగ కూలిపొంద్రు నవ్వుకొనుచు గొణగ సాగిరి. అంతలో మరక్కారుగారు లిగ్గరగ నరచుచు మీరు మిరాసీదారల మాట వినకుడు. వారు మిమ్మును బానిసలగ చేసి దినమునకు 0-1-3 మాత్రమిచ్చి కినుగుగు పనిచేయించెదరు మీరు వలసదీవులకు బోయినదినమునకు రు 2-4-0 లు వచ్చును సార్వభౌమలగు మీరాసీదారులు చెప్పనలసో మంచిది గాదు అని కూలిలలో చెప్పిరి.

“నేను మిగ్రామమునకు చాలమంది కంగానీలనుపంపి మీకులీలను గూడ వలసదీవులకు పోవునట్లు చేసెదను” అని గూడ మా॥ మరక్కారుగారు రావుబహదూరుగారిని గూర్చి నడిచిరి. మా॥ మరక్కారుగారేమి చేసినను నా కధ్యంతరము లేదు. నాకూలీలు నాగ్రామము నెన్నడును విడిచిపోవువామగు గాని వలసదేశములందలి కూలీలస్థితిని విచారించుటకు మాడ్చిబ్యాంకుగారితో పంపబడిన ఈ మా॥ మరక్కారుగారి యభిప్రాయములెల్లండ వీరివలన నా కూలీల కెట్టి యుపకారము కలుగ గలదో చదువరలే గ్రహింపగలుగుదురని రావుబహదూరు కే.ఎన్. వేంకట్రామయ్యగారు న్యాయుండియా పత్రికకు వ్రాసిరి.

13 గురు మస్లిము యువకులు మాయమగుట

ఇందులో ముగ్గురు పట్టువడుట.

లాహోరు, జూలై 20:—రెండుసంవత్సరముల క్రితము 13 గురు మస్లిము యువకులు ఆకస్మికముగ మాయమైరి లాహోరులో వదలి గలదను విషయము ఎల్లరకును తెలిసిన విషయమే యని బ్రిట్యూక్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈయువకులు లాహోరు స్థానికకళాశాలలయందు విద్య నభ్యసించుచుండెవారు వీరు సరిహద్దులను దాటిపోయిరి అందరను కొనుచున్నారు. వీరిలో ముగ్గురు పట్టువడిరినియు, తలిదండ్రుల యధీనము చేయబడిరినియు తెలియుచున్నది. వీరినడవడికకు తలిదండ్రులు లుత్తర వాదులుగ నుండవలయునట. తనయుల సత్ప్రవర్తనకు పూచీకత్తు నీయవలయునట! మరల ప్రభుత్వము వారు క్షురపు చేయువరకు వీరు లాహోరు, గుడ్డవాలా, లియూస్సరు మునిసిపల్ సరిహద్దుల దాటి పోకూడదు. కొంతకాలము వరకు వీరికి ప్రభుత్వోద్యోగములు కూడ లభించుటకు నీలులేదు.

చెన్నపురి హైకోర్టులో బాధిస్తురుగానున్న ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు 11వ తేదీన గుంటూరు చలమయ్యశ్రీమణిలో ‘స్వరాజ్యము’నుగూర్చి ఆంధ్రమున ఉపన్యసించిరి. వీరియుపన్యాసములో విద్యజాతీయపద్ధతులపై సాధారపడియుండవలెననియు, మనము పూర్వము స్వపరిపాలనము చేసి కొనుచుంటిమనియు మన వ్యవహారము లన్నియు, దేశభావలలోనే జరుగవలెననియు స్వరాజ్య సంపాదనకు కీలకము స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహము, విదేశ వస్తు బహిష్కార మనియు దాదాపు గంట్రువసేపు మాట్లాడిరి. జనులు గుంపులుగుంపులుగవచ్చి యుపన్యాసమును విని సంతసించిరి. నాటిసభకు హైకోర్టువకీలైన శ్రీదేశరాజు మామంతరావు గారు అగ్రాసనాధిపతిగా నుండిరి. వీరియుపన్యాసమును రసవంతముగా నుండెను.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

గోదావరిజిల్లా అనులాపురం తాలూకా పేరూరు గ్రామమున మొరకపీఠిలో వరహాబాట్ల సీతాగారు శక్తిగా రచే లెర్నర్స్ క్లబ్ (Learner's club)కు ఇయ్యబడిన హాలులో ఈనెల 8-వ తేదీని విద్యార్థుల శరీర వ్యాయాయ సంఘము యొక్క తృతీయ సంవత్సరోత్సవము తాతా వేంకట్రామన్నగారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జయప్రదముగ జరుపబడినది. కాగ్యదర్శిపోర్టు చదివిన అనంతరము శరీరవ్యాయాయమును గూర్చి ఉపన్యాసములు జరిగెను. కొన్ని వ్యాయాయ ప్రదర్శనములు జరిగాను. ఆధ్యక్షుని యుపదేశముల యనంతరము సభ ముగిసెను.

రాజమహేంద్రవరమున చింతామణి నాటకశాలలో పురపంచరమున జరిగిన శ్రీకష్టభారతాభినందనసభం గూర్చి గర్జించుచు దేశమాతలో 27-6-1917 తేదీ సంచికలో వ్రాసిన సంపాదకీయ వ్యాసమునందలి సత్యాసత్యములు నెల్లడించుటకు 10-7-1917 తేదీ చుక్కనారము సాహిత్యశాలము రిఘుబలకు నొక మహాసభ జరిగెను. సభకు సుమారు ఒక మేయరుని సమావేశమయిరి. ఏకగ్రీవకు బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని చెళ్లపిళ్ళ వేంకటరాత్రిగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. నాశంకృష్ణారావుగారు, బ్రహ్మశ్రీ పుల్లెల శ్రీరామరాత్రి గారు మున్నగువారు దేశమాతలోని 27-6-1917 తేదీ సంచికలో వ్రాసిన వ్రాతను ఛండించుచు సరసముగా నుపన్యసించి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించుచు ఉపన్యాసకుల వ్యాసములను ప్రశంసించిరి. సభ జయప్రదముగా జరిగినది.

బాపట్ల స్వరాజ్యసమితి తరపున గడచిన 14 తేదీన శ్రీ భావనారాయణస్వామి ఆలయవరణములో శ్రీయుత కొండ వేంకటప్పయ్యసంతులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ జరిగెను. వేంకటప్పయ్యగారు స్వరాజ్య సమితులను గూర్చియు వాని యావశ్యకతను గూర్చియు విదేశవస్తు బహిష్కారమును గూర్చియు గంభీరోపన్యాసము సల్పిరి.

16 తేదీ సోమవారమునాడు శ్రీయుత పోరగుడి వేంకటాద్రిగారు స్వరాజ్యోద్యమమున ఆవిలిపెంటుమ్మగారికిని గల సంబంధమును గూర్చియు ఆమె యొక్కయు ఆమె యనుచరుల యొక్కయు నిర్బంధ ప్రవాస కిత్తునుందలి యన్యాయమును యవివేకతన గూర్చియు అచ్చట ముగియుండెడి ప్రజలకుపన్యసించిరి. స్వరాజ్యసమితుల నెల్ల గ్రామములయందు స్థాపించి యందుపన్యసించుటయు విదేశ వస్తువులను బహిష్కరించుటయు యత్యావశ్యకములని బోధించిరి. ఆవిలిపెంటుమ్మగారియొక్కయు అరండేలు నాడియాగార్ల యొక్కయు ప్రవాసకిత్తు రద్దుపరుచువరకు ప్రతి నెల 18 తేదీని నీదిధముగనే జరుపవలెనని చెప్పిరి.

ఈనెల 7-తేదీ శనివారము నాడుదయము 7 గంటలకు ఒంగోలు గవర్నమెంటు ప్రెయినింగు స్కూలులో ఎలిమెంటరీ ఉపాధ్యాయ సంఘమువారు విద్యావిషయక మైన ప్రదర్శన మొకటిని జరిపిరి. అప్పుడు బంకమట్టి పీఠు సున్నము, బెండు, అట్టులు మొదలగువానితో చేసిన వస్తువులును, చిత్రపటములును వ్యవసాయక వస్తువులును ప్రదర్శించబడినవి. వానిలో బహుమాన్యా మైనవాని నేర్పఱుబుటకై గుంటూరుజిల్లా అసిస్టెంటు యిన్స్పెక్టరువారును ఒంగోలు అమెరికన్ లెఫ్టింటుమెంట్ నౌన్సుగూలు ప్రిన్సిపలు మార్టిన్ దొరవారును, పి.వి. ఆర్. హిందూ సెకండరీస్కూలు సాడ్ మాస్టరు వరదా రామకృష్ణయ్య నాయుడుగారును విచారకులుగ నియమింపబడిరి. ఆదినమే సాయంత్రము 5 క్లీ గంటలకు ప్రెయినింగుస్కూలు ఆవరణములో రెండవ స్కూల్ యిన్స్పెక్టరు డబ్లియు. బి. బ్రెయర్లీ దొరగారి యాజమాన్యముక్రింద సంఘముయొక్క ఆరవ వార్షిక మహోత్సవము జరుపబడినది. ప్రస్తుతపు విద్యాపద్ధతిని గూర్చి కొన్ని యభిప్రాయముల విశేష కరింపుచు శ్రీయుత ఒంగోలు ముని సుబ్రహ్మణ్యము పంతులుగారుపన్యసించిరి. పిమ్మట బహుమానము లొసంగబడిన. బహుమానములను పొచ్చించుటకుగాను నాటి సభాధ్యక్షునిచే పది రూపాయలు నిరాశ మొసంగబడిన. కడపట సందనములతోడను, కరతారధ్వనులతోడను సభ ముగిసెను.

క్రిందటి మంగళవారమునాడు బొంబాయిలో గలిగిన అన్నిప్రమాదమున ప్రాగ్భూతులను మేడలో లక్షా ఏబదివేల రూపాయల నష్టము గలిగెనని తెలియుచున్నది.

వృత్తాంతములు

—(0)—

పక్షిరూపమునుండి వచ్చుచున్న వార్తలు సంతోష కరములగుచే యున్నవనియు, మనుషులు మరొకరిని తుపాకుల యుద్ధమునను దీసికొని వచ్చిరనియు తెలియుచున్నది.

మొదటమియా యుద్ధమునందలి బృహదీతలసంఖ్య జూన్ 23 వ తేదీతో సంతమగు నాలుగువారముల లోపలను 1915 వ సంవత్సరపు సంఖ్య ఆనాలుగువారములకంటె విశేషముగ తగ్గిపోయినది.

మొదటరాబాదు వైజాముగారు వారిరాజులతోగూడ మహాగావనో కృష్ణప్రసాద్ గారి సుందరిమునకు వెళ్ళిరి. ఆపృథ్వు మహారాజా కృష్ణప్రసాద్ గారు పూర్వార్చారప్రకారము నయిజాముగారికి కానుకలను సమర్పించిరి.

లింగాయతులు:—నిజాము రాజ్యములో చేరిన గుల్బర్గాయందు ఈ నెల 13 వ తేదీన సుమారు 15000 మంది లింగాయతులు బ్రాహ్మణులను అగౌరవపరుచుటకు గుమిగూడిరి. అచ్చటి తహశీలుదారుగా రివార్డును వినినతోడనే రెండు వర్గముల నాయకులను పిలిపించి సమాధానమొనరించిరి.

రావుబహద్దరు పి. ఎ. కే. చార్యులుగారి మరణదినమున వారి గౌరవనీయముగ వాదినమంతయు రిపాలిటంబై వార్తల వైరెక్కుట జనరలుగారి కార్యాలయము మూసివేయబడినది. కలకత్తాలోనుండు నుదరానీయులందఱును అతని జ్ఞాపకార్థమేదివారమునా దొక పథకేసెదరు.

నదీ ప్రవాహముచే గొట్టుకొని పోవడుట:—కలకత్తా నగరమున కింపురము ఘాట్ వద్ద స్నానము చేయుచుండి యొక స్త్రీ కాలబావి ప్రవాహములోబడి గొట్టుకొని పోవుచుండెను. పోలీసు ఆసిస్టెంటు నూటెంటుండెంటుగారు చూచి దగ్గరనుండి పరిచారమును పంపగ నరిచామెను దరికేరెను.

రాజవంశీ మ్యానిసిపాలిటీ:—ఈ మ్యానిసిపాలిటీకి 24 గురు కమిషనరు లుండవచ్చునని శాసనాధికార మున్నును ప్రస్తుతము నియోజితసభ్యులు 12 గురు మాత్రమే గలరు. కాన 12 వార్డులకుగూడ నియోజన మొనరించిన మరియుద్దరు కమిషనరుల కవకాశము కలుగునని ఆంధ్ర ప్రేక్షకులు ఖుషిక ప్రాసినది.

కొబ్బరికాయ తలపై బడుట:—కొలంబునగరమున 4 తళివాముగోజున సోకానా ఏకైక అను నామె మోడెరా విధిగుండ బోవుచున్నప్పుడు తలపై మొక కొబ్బరికాయ పడి అమెతల పగిలినందున ఆమెకు వైద్యకాలకు దీసికొనిపోయిరి. కానిగత మంగళవారము గోజున ఆమె వైద్యకాలయందు మరణించినదని తెలియుచున్నది.

మొదట మొదటరాబాదు (సింగు) సిటీ మేజిస్ట్రేటుగా నున్న వాలీ మహ్మదుగారు రెండు సర్వాయములు లంచములు త్రవ్వకొనినట్లుల నెవ్వని జడ్జిగారిచే గ్రహింపబడి ఒకొక్క లంచపుకేసునకు 6 మాసముల కఠినశిక్షయు రూ 1500 ల జరిమానాయును విధింపబడిరి. ఈ కేసిదినలో జుడిమలు కమిషనరుగారి కిచ్చి అపిలు చేయబడినది. ఎర్రేన్లవార్డునా రప్పణు చుద్దాయినమున వారిచిరి. కేసు ప్రసర్పచారజాగ్రము వై నెవ్వని జడ్జిగారికి కంపగా వాటిలు తీర్చివెప్పిరి.

మహమ్మదీయ కళాశాల:—వానియంబాడిలోని ఇస్లామియా ఉన్నతపాఠశాలను అభివృద్ధిచేసెద మనియు కళాశాలను ప్రత్యేకముగ స్వేచ్ఛరుటకు చెన్నపట్టణమే శ్రేష్ఠతనుగగన స్థానము గాన గాకళాశాలను చెన్నపట్టణము నందే ఏర్పరుచుటకు న్యాయమూర్తి అబ్దురహీం యాకూబు హుస్సేను గారు మున్నగు ప్రముఖులతో నాలోచించి నిర్ధారణ చేసితిమనియు ఇందులకు నూచనల సందిచ్చుటకు విద్యా శాఖ వైరెక్టరును కొరియుంటినియు చెన్నపురి దొరతనము వారు ప్రకటించిరి. ఈ కళాశాలకు ఉన్నానియా కళాశాల యనియే పేరు పెట్టబడును గాని ఇస్లామియా కళాశాల యని పేరు పెట్టబడవలయును అభిప్రాయభేదములు గలవారు వానిని విరమించి సహకారులుకాదుగుననియు ప్రయుక్తప్రక ప్రాసినది.

ఆత్మహత్యలు:—కలకత్తా బచ్చు ఛటర్జి వీధియందొక వంగదేశపు యువతి అగ్రరాత్రుమున తనబట్టలను కిరస నాయలుతో దడిపి వాటికి నిప్పుంటిండుకొని మంటలచే కలిగిన బాధలను వెద్దకేలు చేయుటచే ఇంటియందున్నవారందరును లేచి ఆమెను వెంటనే వైద్యకాలకు దీసికొనిపోయిరి. అచ్చట ఆమె స్వార్థకము లేకుండెను. చిన్నరాతాలూకా డెపరాగ్రామమున మధుర దత్తు అను నతని భార్యకూడ నిటులే బట్టలను తగులబెట్టుకొని చనిపోయెనని తెలియుచున్నది.

జూలై 14వ తేదీతో సంతమగు వారములోపల హిందూదేశమున ప్లేగువలన 1,616 మరణములు గలిగెను. 2350 మందికి ప్లేగు రుగ్మత గలిగెను. ఆయా రాష్ట్రములసంఖ్య లిట్లున్నవి:— గొంబయి 761; మదరాసు 58; బెంగాలు 8; బీహారు69; సంయుక్తపరగజాబ్ 56; పంజాబు23; బర్మా162; మధ్యపరగజాబు 64; మైసూరు సంస్థానము 99; మొదటరాబాదు (సింగుదేశము) 39; మధ్య హిందూస్థానము 23; రాజపుత్రస్థానము 62; కాశ్మీరము 2.

ఒక పాశ్చాత్య శ్రీధనపహరణము:—కలకత్తా నెంటు తానును మండరములో నివసించుచుండిన బ్రిట్టు సత్రీ అను నామె గత మంగళవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు అబ్దుల్ అనసార్ కరుణ ఇంటుంచి భారత్ పురుషుడకేగెను. ఆమె మరలనింటికివచ్చునప్పుటికి ఆమెపై ను పగులగొట్టి అందుండిన 1500 రూ॥ లనగలను, 2000 రూ॥ల నగదును అబ్దుల్ అపహరించి పారిపోయెను. ఆమె యీసంగతి పోలీసువారికి తెలిపినది. వారు అబ్దులును పట్టుకొనిరి. వానివద్ద కొన్నినగలును, కొంతనగదును దొరకినవి. కేసువిచారణ నిమిత్తము వాయిదా వేయబడినది.

సంజీవనిపుత్రికా ధరావతు:—ఈపుత్రిక 1883 వ సంవత్సరము నుండియు కలకత్తానగరమున ప్రకటింపబడుచున్నది. ఇదివర కన్నడును ఈపుత్రిక వై నెట్టిచర్యయు జరుపబడలేదు. హెచ్చరికయైన పంపబడలేదు. ఇప్పుడు ముద్రాపకుడు చని పోవుటచే నాస్థానమున మరయొకరు పూచీకత్తు నీయబోగా కలకత్తా పోలీసు మేజిస్ట్రేటుగారు రు 1000 లు ధరావతు నివ్వనిరట. ఇది అపూర్వము కాదని ము కార్యాలయములను మార్పుకొనినపుడు గూడ కొన్నిపుత్రికలకు ధరావతులు కోరబడినవియు ఇవి పరిపాటి యగుటచే పేగ్గొనబడలేదనియు న్యాయుండియా పుత్రిక ప్రాసినది.

నాగపూరు న్యాయవాదు లందఱును సర్ హెసరీ స్టాని యనుగారికి నైటులీరుద మొనగబడినంగులకు వారిని సత్కరించుచు అడివనలు జుడిమలు కమిషనరు కోర్టులో నొకసభ జేసిరి. సభాధ్యక్షులు మా॥ డిక్టేగారు స్టానియనుగారి శభిం దించిరి. సర్ స్టానియనుగారు తమప్రత్యుత్తరములో న్యాయవాదికృత్తిని గొనియాడుచు హిందూదేశమున న్యాయవాదు లందఱును దేశము శాసనబద్ధపథకుల సత్కరమింపకుండ అభివృద్ధి నొందుటకు దొరతనమువారికిని ప్రజలకును నుధ్యవర్తులగునండి దేశోపకారమును చేరువల యనని చెప్పిరి.

నాల ఎత్తుల పొగగొట్టుము:—ఇదివఱకు స్కాటు లండునందు మాత్రమే ప్రపంచములోని కంకరను ఎత్తయిన పొగగొట్టు ముండెను. కాని ప్రస్తుతము అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో మోనెటనా నగరమువద్ద గల గ్రేటుఫాల్సు వద్ద బయటపడిన వెండి రాగినలయొద్ద వైదానికన్నను మిక్కిలి ఎత్తయిన పొగగొట్టుము కట్టబడినది. అమెరికాయందు కట్టబడిన పొగగొట్టుముయొక్క పొడవు (ఎత్తు) 522 అంగులు. భూమట్టునువద్ద గొట్టుమువృద్ధి కొలత 66 1/2 అంగులు. గొట్టుము చివరనువృద్ధి కొలత 50 అంగులు. గొట్టుము మొదలులో గోడదళ సరి 66 అంగులములు. చివరగూడ దళసరి 18 అంగులములు గొట్టుముఎంత ఎత్తుగలదో అంతలోతు నపు నాడులుత్రవ్వబడెను.

హిందూదేశ సంతక కౌసలము ననుసరించి విచారణల నలుపుటకు ప్రత్యేక న్యాయాధికార వర్గము ఆగష్టు 6, 7 తేదీలను చిటిగాంగులో కొన్ని కేసుల విచారణప నియమింపబడినది. జె. సి. ట్యూడెలుగారు దానికి అధ్యక్షులుగ నుండురు. చిటిగాంగుజిల్లా న్యాయాధికారిచే శిక్ష యొగగబడిన మూడు కేసులు విచారణప బడును. అందు మొదటి కేసులో ఇద్దరు ముద్దాయిలు కలరు. రెండవ కేసులో ముగ్గురు ముద్దాయిలు గలరు. మూడవ దానిలో గూడ ముగ్గురు ముద్దాయిలు గలరు. వీరందరును శాసనాతి క్రమణమును హిందూదేశ సంతక కౌసలము ననుసరించి విచారణపబడుదురు.

అయోధ్య జ్యుడిషులు కమిషనరులు సానురాధా తాలూకాదారుల కేసులో నిన్నటిదినమున తీర్పుచెప్పిరి. తగాయిదా ఆస్తి చాల విస్తీర్ణము గలియున్నది. అయోధ్యను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున గలపునపుడది తాకూరు వసంత సింగుగారి యధీనమున నుండెను. అతని సంతతివాడే యగు విశ్వేశ్వర సింగుగారిపై డాయాస్తి తనకు రావలెనని దావావెచ్చిరి. సర్ రాస్ విహారి గోషాగారు వాది తరపున వాదించిరి. ప్రతివాది రాజా రామేశ్వర సింగుగారి తరుపున సర్ నుందగ లాలుగారు వాదించిరి. రాజారామేశ్వర సింగుగారే ఆస్తికి హక్కుదారుడు గాని వాది కాదని కమిషనరులు కేసును కొట్టివేసిరి.

బలవన్మరణము:—పాలఘాటు తాలూకా ఓటపాలెము నందు సుమారు 8 సంవత్సరముల నుండియు రామనాయకు అను నతడు తన స్వభాతిస్త్రీ సొక్కతె నుంచుకొనెను. గత సోమవారమున నామె రామనాయకును విడిచివెళ్ళి ఇంకొక నాయకుతో మన్నారఘాటునకు బోవ నుద్ద్యుక్తు రాలై యున్న సంగతి రామనాయకు గ్రహించి ఆమెను సరికివేసిన పిమ్మట నతడును ఉరివేసుకొని మరణించెను. ఈ సంగతి పోలీసువారికి తెలిసి వారు వచ్చి నురణించిన స్త్రీపురుషులకనములను జూచిరి. రామనాయకు చొక్కాజేబున దొక ఉత్తరముండెను. నుమ్మ నిద్రణకు నొక్క స్థలముననే సమాధి గావింపవలయు నని దానియందు వ్రాయబడి యుండెను.

ప్లేగువ్యాధి:—నిజామురాజ్యమందలి నగరములలోను, పల్లెలయందును దిరిగి ప్లేగు ప్రబలుచున్నందున ప్లేగుగల ప్రదేశమునందుండి ఎవరును ఇతర నగరములకు రాకూడదనియు, అట్లు వచ్చినయెడల శిక్షింపబడుదురనియు, మొదటరాబాదు సిటీ కమిషనరుగారు ఆజ్ఞ మొసగిరి. నగరమందు కాపురము న్నవారు తమ నగరములకెవరైన ప్లేగుగల ప్రదేశములనుండి వచ్చినట్లు తమకు తెలిసినయెడల తాము పోలీసువారికి తెలియ చేయవలయుననియు అట్లు తెలుపబో శిక్షకు పాత్రులగుదురనియు కమిషనరుగారు వెల్లడించిరి. నగరముల యొక్కయు పల్లెలయొక్కయు పోలీసువారు గూడ నీ పథలను గావింపవలయును. ఏ పోలీసు యద్యోగియైన వెనకైన నగరమున బ్రవేశించుటకు సెలవొసగినచో ఆ పోలీసు ఉద్యోగస్థుడు తక్షణమే పనినుండి తొలగింపబడు ననియు కూడ కమిషనరుగారు ప్రకటించిరి.

గ్రేటు ఇండియా వెనుకల రెయిల్వే కంపెనీయందలి కార్మికుల సమ్మేళింకను జరుగుచునే యున్నది. మొన్నటి దినము పనివాండ్లు తమపనుల నిర్వర్తించు నిమిత్తము కర్మా లయములకు రాగా నోటీసు బోర్డువారి రెండు ప్రకటనలుండెను. ఒకటి ఏజంటుగారిచేతను మరయొకటి లోకోమోటార్ రెంటుండెంటుగారి చేతను ప్రకటింపబడి యుండెను ఒక దాని యందు శీతములు హెచ్చు చేయబడుననియు, రెండవదాని యందు ఎక్కు హెచ్చుచేయుననియు ప్రకటింపబడినది. పనివాండ్లలో కొంతమంది ప్రకటనల చదువుకొనిరి. అదఱును నేళకు లో ని కి జో యిరి. పిమ్మట వారి కాయెక్కు టులు గిట్టక మరల సమ్మేళింకలయు నను నిశ్చయ మంతట వ్యాపించెను. అచటి ఉద్యోగస్థుల కీ సమాచారము తెలిసి వారు పోలీసుకమిషనరులను అనేకమంది పోలీసు జవానులను మధ్యాహ్న భోజన సమయమునకు గొనివచ్చిరి. భోజనకాలపు గంట వాగినంత నే పనివాండ్లందరు బయటికి బోయి గృహోన్ముఖులు కాజొచ్చిరి. పోలీసువారి రెంతచెప్పినను కార్యము లేకపోయెను. మధ్యాహ్నము 1 గంటపూడు సంగతుల నాలోచించుకొనెద మని వారు బదులుచెప్పిరి.

కేసలము నిరాధారమగు నసత్యకల్పనము:—ఉదక మండలమున ఆంగ్లో ఇండియనులు కొందరు ఆనీటి నెంటు ఆరంబేను వాడియాలను గూర్చి కేసలము నిరాధారమగు అతిసీచపు వదలించి ప్రకటించిరి. ఈ దేశభక్తులు ముప్పుగలను ఉదకమండలమునకేగినది మొదలు గునిస్తూను భవనమునందే నివసించుచున్నారని ఎన్నడును గడవవాటి ఎచటకును పోయి యుండలేదు. “ఇటీవలవారు ముగ్గురును ఒకనాడు వనభోజనము చేయ దలంచిరట. అట్లు తలంచిన వారిక పాశ్చాత్యుని ప్రత్యేక స్థలమునకును తిరుడయకుండ దొడ్డకముగ బోయి అచట వనభోజనము చేయుచుండగ ఆస్థలయజమాను రాలట్లు చేయగూడదనెనట. అంతట వాడియాగా రామెను అనగాని దుర్భాషలాడెనట. ఇట్లొకపాశ్చాత్యుడొక భారతాంగనతో చెప్పిఇట్టివారేనా మీకు నాయకులని యపసహించెనట గాని ఆమె మరల సమాధానము చెప్పటకుయిన వ్యవధి లేకుండ నతడు పారిపోయెనట. ఈరితిగా నివటిపాశ్చాత్యసంఘమున వదలించినదియని నిది కేసలము ససత్యమనియు విశేషము ఉదకమండలముల నుండి న్యాయుండియా పుత్రికకు వాసెను.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

సల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములవై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలెవునం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము! చేయించుచుంటుంటున్న కలయవారు
 పెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: కల రు 2-0-0
 ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
 " అర్ధసంవత్సర " " 0-12-0
 ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
 ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, ఛాన్సువాక్కు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధమృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపొడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

ఘాథాపీడితులకు వరము: ఐవొడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కిరీటమువలెటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను : పండ్లను, ప్రాతనొప్పులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోపధిసారసరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 ఔన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తిచరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
 Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది తెన్నులకంటి అస్సారాయ విరచితము
 కల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

రచయించినది. కల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్లకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మోసపోకుడు.
 అట్లు తుప్పుపట్టకుండా చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్."

Wales Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని పంటెనలకు కప్పలకును నుసయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపల్లువారు పల్లికు వర్కువారు బాగుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏజెంట్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(వై కామ్పొజిషన్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

రామమోహనమిషన్ (బెజవాడ)

మానమాజము తరపున, స్థాపితమైన నిష్కలబాధ్యులైన పాతకాలకు, చందాలను, విరాళములను, వసూలుచేయుటకై, సహాయ కార్యదర్శి యగు మంగర వెంకట్రామయ్యగారు సంచారము చేయుచున్నార గాన ధర్మాత్ములు వారివలన రక్షింపబడి సహాయముచేయుదురని వేడుచున్నాను.

అ. కాశేశ్వరరావు, అధ్యక్షుడు.

అనిలైన్ చాయలు - లక్ష్మి రేడ్ (బెర్లిన్)

బెన్ జో - పర్ ఫెర్మ్ (బెర్లిన్)

కాంగోరెడ్ (బెయర్)

టిన్ను 1-కి ఔన్సులు 8 గలది.

పర్ ఫెర్మ్ 4 (B. N.) కీ సెవాచాయ

టిన్ను 1-కి అవున్సులు 20 గలది.

కొరుకు పైవిలాసము:—

సాలే మహమ్మద్ హాజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,
 నెం 248, 249 ఎన్ ప్ల నేడ్, మద్రాసు.

రోమసంహరి.

బాద్ షాహీ స్టాప్

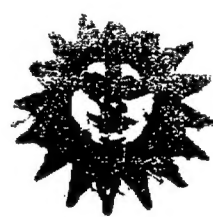
ఈ నూతన కేళి సంహరి ఒకకూరి ఉపయోగించుటవలన జీవామందలి యెభాగమున యుండు రోమమును చెడుపులేక శుభ్రముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతి యు పోగొట్టిన స్టాప్ ఇది ఒకటి. (744)

కల 8 బిల్లుగల పెట్టె 1-కి రు 1-0-0 బి. పి. ఖర్చు 0-4-0

సోల్ ఏజెంట్లు:— మేతా పురుషోత్తం మూవీ,
 29 చైబాబాద్ రోడ్ పూలంగడికి సమీపము, మద్రాస్

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు కుంకుమ

పువ్వు కుంకుమ

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడ్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
 (53) 21. నామ్మంబిడి, బొంబాయి.

శేషాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది కులము 1-కి ...	80-0-0
కుంకుమ పువ్వు కులము 1-కి ...	2-0-0
పచ్చకర్పూరం " ...	2-0-0
గోగోజనము, మంచిది " ...	7-0-0
రసభస్మము కులము 1-కి ...	0-10-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0
తొంబాలమృతము, సువాసన గా నుండును 50-కి	0-8-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.
 SHAKESPEARE'S.
 As You Like It For Telugu Stage.

చారుమతీ పరిణయ నాటకము.

జగత్ప్రసిద్ధుడగు, కాళిదాస సమానుడు నగు షేక్ స్పియరు మహాకవిచే రచియింపబడిన "విజ్ఞానములైక్ యిట్" అను నాటక రాజమున కిది ఆంధ్రీకరణము. ఇందలి ఆత్మవ్యక్త మగు కథ. ఇంపులు గులుకు వర్ణనలు, మృదుమధుర సంభాషణలు, భావగర్భితంబులగు శృంగారచేష్టలు, కడుపుబ్బ నవ్వు పుట్టించు హాస్యము సెల్లర నానందమున ముంచివేయును.

కల రు 0-12-0.

గోపాలకృష్ణ గోకలే చరిత్ర.

స్వాతిత్యాగియై, అఖిల భారతీయుల యభివృద్ధికై పాటుపడి, అనేకములగు లాభములను మనకు గడించి యిచ్చిన తేజోవంతుని జీవిత రసాయని మింకు లాండన మాడు చున్నది. రు 0-4-0.

భారతీవేక్ హావుస్, ఏలూరు.

